

opolska
sieć
Mentorów

edukacji kulturalnej - muzeum w sieci wyzwań

Patronat Honorowy :

opolska sieć Mentorów

edukacji kulturalnej - muzeum w sieci wyzwani

Niniejsza publikacja to źródło inspiracji dla osób działających w obszarze edukacji kulturalnej. Głównym celem jest podniesienie poziomu kreatywności i aktywizacji twórczej do wykorzystania w codziennej pracy animatora kultury i nauczyciela. Szukasz dodatkowych materiałów kulturowych do wykorzystania podczas zajęć? Scenariusze mają służyć do podejmowania metod pracy pełnych twórczych działań, aktywnego uczestnictwa i współtworzenia oraz popularyzacji wypracowanych już na wspólnych zajęciach efektów działań Opolskiej Sieci Mentorów Edukacji Kulturalnej.

Przedstawione propozycje działań są pilotażami pozwalającymi na własne przetestowanie realizacji konkretnych działań skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób o utrudnionym dostępie do kultury (m.in. seniorów, osób ze szczególnymi potrzebami, z niepełnosprawnościami, osób ze środowisk zagrożonych patologiami i ubóstwem, czy zamieszkujących tereny zdegradowane i rewitalizowane).

Zapraszamy do pobrania dostępnych materiałów i wykorzystania ich podczas własnej pracy!

Patronat honorowy nad projektem objęli:

Monika Jurek – Wojewoda Opolski

Szymon Ogłaza – Marszałek Województwa Opolskiego

Joanna Raźniewska – Opolski Kurator Oświaty

Organizatorem przedsięwzięcia jest **Muzeum Śląska Opolskiego** w Opolu. Projekt dofinansowano ze środków **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz ze środków **Samorządu Województwa Opolskiego**.

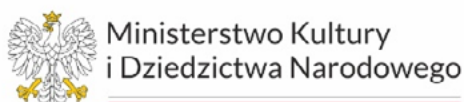
Udostępniane na licencji:

Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 (CC BY SA 4.0)

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

ISBN: 978-83-89798-59-6

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz ze środków Samorządu Województwa Opolskiego

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
1. Rafał Kawałko, Anna Stawiarska Krzeselkowe opowiesci podróżnicze	7
2. Anna Siwiec, Agnieszka Mulawa Alternatywna historia - podróż na zaczarowanym krześle. Dostępne Opole - Uwalniamy Marzenia	10
3. Katarzyna Chodorska, Małgorzata Dolak Musical „Przekażmy sobie znak pokoju”	15
4. Barbara Porwoł, Maciej Pawlak Skosztuj naszej historii - opolska ceramika. Dostępne Opole - Uwalniamy marzenia.	18
5. Justyna Poteralska, Justyna Weigt Dostępne Opole - Uwalniamy marzenia	21
6. Justyna Jurasz Rola dobrych wspomnień w kształtowaniu dobrostanu	24
7. Paulina Bilicz, Marzena Leżak Młodzież w działaniu, Opolskie dla NAS	30
8. Małgorzata Janik-Jankowska, Stefan Połonecki, Monika Kaczmarczyk Wesołe wiejskie przygody	33
9. Małgorzata Janik-Jankowska, Stefan Połonecki, Monika Kaczmarczyk Odkrywamy Świat Emocji - Jak Czuję i Dlaczego?	36
10. Katarzyna Midura, Marek Mendel Słuchajmy sercem: Emocjonalna podróż z Małą Żyrafką. Dostępne Opole - uwalniamy marzenia	39
11. Anna Piecuch Mała stolarnia	42
12. Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel Dostępne Opole - uwalniamy marzenia	45
13. Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel Marzenia i cele?	48
14. Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel Zabujaj się w marzeniach - dekorowanie metodą decoupage - zajęcia podsumowujące cykl o marzeniach	50
15. Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel Marzenia - odkrywamy je razem	52
16. Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel Marzenia - co kryje nasza wyobraźnia?	55
17. Julia Gleń, Anita Jonczyk, Dorota Zahuta Wędrowniki legend. Dostępne Opole - Uwalniamy marzenia	58
18. Artur Walkowiak, Piotr Nawrot „Działanie i Tworzenie” w ramach tworzenia Galerii Zielony Zakątek w Zespole Szkół Specjalnych w Zawadzkiem	61
19. Monika Markowska, Katarzyna Jaruszewicz-Kot Kreatywna oaza młodych	64
20. Patrycja Puzio, Alicja Świerczewska-Koss Na kawie u Praschmy	67
21. Justyna Sowińska, Małgorzata Blach-Margos Tradycje bożonarodzeniowe na Śląsku - poznajemy zwyczaje i przygotowujemy ozdoby choinkowe	70
22. dr Magdalena Przysiężna-Pizarska, Katarzyna Mazur-Kulesza Dostępne Opole - spełniamy marzenia	74
23. Elżbieta Wydra, Izabela Szczepańska Krzesło pełne emocji - kultura dostępna dla każdego	79

Temat:

Krzesetkowe opowieści podróżnicze

Autorzy: Rafał Kawałko, Anna Stawiarska

Adresaci: dzieci I (klasy I-III) i II (klasy IV-VIII) etapu edukacyjnego (ok. 7-14 lat)

Czas: 2 x 90 minut

Cele warsztatów:

Uczestnik:

- rozwija wyobraźnię i kreatywność;
- wie jakie techniki plastyczne może wykorzystać podczas warsztatów (decoupage, papier mâché, glina);
- poznaje różne miejsca i kultury;
- wzmacnia umiejętności komunikacyjne;
- rozwija krytyczne myślenie;
- poszerza zakres słownictwa;
- wykorzystuje wiedzę w praktyce;
- potrafi pracować w grupie.

Założenia warsztatów:

- **interaktywność:** warsztaty będą interaktywne, z dużą ilością zabaw i aktywności angażujących dzieci, rozwijające umiejętności manualne;
- **dostosowanie do wieku:** materiały i aktywności będą dostosowane do wieku uczestników, aby były zrozumiałe i interesujące;
- **różnorodność form:** wykorzystanie różnych form przekazu, takich jak opowiadania, rysunki, formy plastyczne, zdjęcia, wydruki.

Metody:

- dialog,
- rozmowa,
- burza mózgów,
- praca w grupie,
- praca z tekstem, materiałem zdjęciowym, filmowym i graficznym.

Potrzebne materiały:

- kolorowe mapy i atlasy, które dzieci mogą przeglądać i odkrywać różne kraje;
- materiały plastyczne: kredki, farby, papier, nożyczki, klej – wszystko, co potrzebne do tworzenia krzesel podróżniczych;
- rekwizyty podróżnicze: małe przedmioty związane z podróżami, takie jak miniaturowe walizki, globusy, kompas, itp.;
- sprzęt multimedialny: projektor, tablica interaktywna lub ekran do wyświetlania zdjęć i filmów z różnych miejsc na świecie, komputery z dostępem do Internetu.

Przebieg:

Pierwsza sesja (90 minut)

1. Wprowadzenie (15 minut):

- powitanie uczestników i krótkie przedstawienie celu warsztatów;
- prezentacja różnych stylów krzesel z różnych krajów (np. krzesła japońskie, afrykańskie, skandynawskie);
- krótkie opowieści o kulturach, które je stworzyły, z naciskiem na unikalne cechy każdego stylu.

2. Projektowanie (30 minut):

- uczestnicy rysują swoje pomysły na krzesła, inspirowane wybranym krajem;
- instruktorzy pomagają w dopracowaniu projektów, naprowadzając uczestników na wybór technik i materiałów z poszanowaniem ich indywidualnych pomysłów;
- poszukiwanie informacji o wybranych krajach z dostępnych źródeł.

3. Przygotowanie materiałów (20 minut):

- uczestnicy wybierają materiały (drewno, tkaniny, farby) i narzędzia potrzebne do realizacji swoich projektów;
- krótkie omówienie zasad bezpieczeństwa przy pracy z narzędziami.

4. Początek budowy (25 minut):

- rozpoczęcie tworzenia krzesel według przygotowanych projektów;
- instruktorzy wspierają uczestników, pomagając w cięciu, łączeniu i montażu elementów.

Druga sesja (90 minut)

1. Kontynuacja budowy (45 minut):

- uczestnicy kontynuują budowę swoich krzesel, dodając detale i wykończenia;
- instruktorzy pomagają w trudniejszych etapach, takich jak malowanie czy tapicerowanie.

2. Prezentacja i opowieści (30 minut):

- po zakończeniu budowy, uczestnicy prezentują swoje krzesła przed grupą;
- każda grupa opowiada o kraju, który je zainspirował, dzieląc się ciekawostkami i własnymi refleksjami.

3. Podsumowanie i refleksja (15 minut):

- krótkie podsumowanie warsztatów przez instruktorów;
- omówienie zdobytych umiejętności i wrażeń uczestników;
- wręczenie dyplomów uczestnictwa i wspólne zdjęcie na zakończenie.

Efekty:

- 1. Rozwój kreatywności i umiejętności manualnych:** tworzenie krzesel podróżniczych to okazja do rozwijania zdolności manualnych i kreatywności uczestników. Praca nad projektem od podstaw uczy cierpliwości i precyzji.
- 2. Poszerzanie wiedzy o świecie:** opowiadanie o różnych krajach pozwala uczestnikom na zdobycie wiedzy o kulturach, tradycjach i geografii innych miejsc. To może wzbudzić w nich ciekawość świata i chęć do dalszego poznawania.
- 3. Wzmacnianie umiejętności komunikacyjnych:** prezentowanie informacji o wybranych krajach oraz prezentacja swojego krzesła przed grupą rozwija umiejętności komunikacyjne i pewność siebie. Uczestnicy uczą się, jak skutecznie przekazywać informacje i jak radzić sobie z wystąpieniami publicznymi.
- 4. Budowanie empatii i zrozumienia międzykulturowego:** poznawanie życia rówieśników z innych krajów pomaga uczestnikom zrozumieć i szanować różnorodność kulturową. To z kolei prowadzi do większej otwartości i empatii w stosunku do innych ludzi.
- 5. Rozwój umiejętności pracy zespołowej:** praca nad wspólnym projektem, takim jak tworzenie krzesel, uczy współpracy, dzielenia się zadaniami i wspólnego rozwiązywania problemów.

Sugestie:

Pomimo, że scenariusz został opracowany dla dzieci w wieku 7-14 lat może być również swobodnie realizowany w grupie seniorów oraz grupach mieszanych międzypokoleniowych.

Temat:

Alternatywna historia - podróż na zaczarowanym krześle. Dostępne Opole - Uwalniamy Marzenia

Autorzy: Tandem „Kompromis”: Anna Siwec i Agnieszka Mulawa

Adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych w tym osoby z niepełnosprawnością ruchową (możliwość realizacji zajęć w języku angielskim lub polskim)

Czas: ok. 250 minut

Miejsce realizacji: Kamienica Czynszowa, Opolski Rynek, Wzgórze Uniwersyteckie w Opolu, Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

Metody dydaktyczne:

- gra dydaktyczna,
- praca w grupach,
- praca z tekstem,
- burza mózgów,
- inscenizacja,
- praca z mapą,
- lekcja muzealna.

Formy pracy:

- praca indywidualna i grupowa.

Środki dydaktyczne:

- mapa,
- kody QR,
- teatr Kamishibai,
- karty pracy,
- testy źródłowe,
- plansze ilustracyjne.

Materiały:

teatr Kamishibai, blok techniczny, flamastry, farby plakatowe, kredki, plastelina, naklejki, klej, taśma klejąca, podkładki do pisania, długopisy, czasopisma kolorowe, blok samoprzylepny z kolorowymi kartkami, teksty źródłowe.

Cele:

- uczeń potrafi korzystać z mapy,
- uczeń poznaje wiedzę historyczną związaną z Opolem,
- uczeń zdobywa wiedzę o realiach dawnego życia w Kamienicy Czynszowej,
- uczeń umie wykorzystać zdobyte informacje do stworzenia alternatywnej historii,
- uczeń wykazuje się kreatywnością,
- uczeń ma możliwość stworzenia i przedstawienia historii w języku angielskim,
- uczeń rozwija swoje zdolności manualne,
- uczeń rozwija umiejętność pracy w grupie,
- uczeń potrafi korzystać z nowych technologii w celu zdobycia potrzebnych informacji.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie:

Przywitanie. Przedstawienie informacji o przebiegu zajęć i zasad BHP. Podział uczestników na 3-4 osobowe grupy. Rozdanie uczniom map przedstawiających centrum Opola i kart pracy. Omówienie przebiegu zajęć (10 minut).

Etap właściwy:

I. Gra terenowa – spacer po Opolu.

Każda grupa odnajduje przy pomocy mapy pomniki przedstawiające następujące postaci: Kazimierz I Opolski, Papa Musioł, Wojciech Młynarski, Agnieszka Osiecka. Za pomocą kodów QR uczniowie zdobywają informacje biograficzne o wymienionych wyżej osobach i uzupełniają karty pracy (ok. 60 minut).

II. Lekcja muzealna i tworzenie alternatywnej historii.

Uczniowie zwiedzają Kamienicę Czyszową z przewodnikiem. Następnie każda grupa tworzy alternatywną historię związaną z życiem jednej z poznanych wcześniej postaci. Każda historia musi zawierać wybrane fakty historyczne i odbywać się w jednym z mieszkań w Kamienicy Czyszowej. Uczniowie tworzą historię poprzez dokończenie zdania: „Dawno, dawno temu, kiedy usiadłem/usiadłam na magicznym krześle...”. W tworzeniu swoich historii uczniowie wykorzystują nazwy eksponatów znajdujących w danym mieszkaniu oraz wiedzę zdobytą podczas gry terenowej i lekcji muzealnej. Tekst historii nie powinien przekraczać objętości 200-250 słów (ok. 60 minut).

III. Teatr Kamishibai w Muzeum Śląska Opolskiego.

Uczniowie do stworzonej wcześniej opowieści przygotowują plansze ilustracyjne, które będą wykorzystane do przedstawienia historii w formie teatru Kamishibai. Do pracy otrzymują zdjęcia i potrzebne materiały plastyczne. Po przygotowaniu plansz, każda z grup kolejno przedstawia stworzoną przez siebie historię pozostałym uczestnikom (ok. 60 minut).

Podsumowanie:

Dyskusja uczestników: wyłapywanie różnic między prawdziwą i alternatywną historią oraz spekulowanie nad wpływem takiej przygody na dalsze, prawdziwe życie jej bohaterów. Podziękowanie za udział i pożegnanie uczestników (60 minut).

Projekt możliwy do realizacji w ramach finałowego wydarzenia w centrum Opola.

(poniżej karty pracy / mapa do wykorzystania podczas przeprowadzania warsztatów)

Załącznik 1. Mapa:

Załącznik 2. Karta pracy:

Notatka biograficzna nr 1

Imię i nazwisko:

Data i miejsce urodzenia:

Data i miejsce śmierci:

Wykształcenie:

Zawód:

Najważniejsze wydarzenia z życia:

.....

.....

.....

.....

.....

Notatka biograficzna nr 2

Imię i nazwisko:

Data i miejsce urodzenia:

Data i miejsce śmierci:

Wykształcenie:

Zawód:

Najważniejsze wydarzenia z życia:

.....

.....

.....

.....

.....

Notatka biograficzna nr 3

Imię i nazwisko:

Data i miejsce urodzenia:

Data i miejsce śmierci:

Wykształcenie:

Zawód:

Najważniejsze wydarzenia z życia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Notatka biograficzna nr 4

Imię i nazwisko:

Data i miejsce urodzenia:

Data i miejsce śmierci:

Wykształcenie:

Zawód:

Najważniejsze wydarzenia z życia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Temat:

Musical „Przekażmy sobie znak pokoju”

Autorzy: Katarzyna Chodorska, Małgorzata Dolak

Adresaci: uczniowie szkoły podstawowej, studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Czas przygotowania: 320 minut

Miejsce wydarzenia: Ośrodek Kultury w Niemodlinie (miejsce jest dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim).

Cele główne:

- wdrażanie do podtrzymania tradycji świąt Bożego Narodzenia;
- integrowanie środowiska lokalnego – wspólne kolędowanie;
- kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej;
- rozwijanie zdolności aktorskich, tanecznych i wokalnych dzieci;
- kształcenie umiejętności wyrażania uczuć i przeżyć podczas inscenizacji jasełek.

Cele operacyjne:

- przejawia umiejętności społeczne niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi (uczestnictwo studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku);
- potrafi powtórzyć treść wierszy i zaśpiewać poznane kolędy i pastorałki;
- potrafi właściwie zachować się podczas występu;
- współdziała z innymi;
- umie odgrywać krótkie scenki dramatyczne, taneczne oraz zaprezentować się przed publicznością;
- zna tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia.

Metody:

- słowna, eksponująca, analityczno- odtwórcza, działania.

Formy:

- zbiorowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne (materiały):

- stajenka, żłóbek z Dzieciątkiem Jezus,
- sztuczne ognisko,
- lampiony,
- kostiumy: Maryi, Świętego Józefa, gwiazdek, pastuszków, baranków, aniołów, górali, kolędników,
- tkanina do dekoracji, dekoracyjne zwierzęta do szopki,
- nagranie kolęd (MP3), mikroporty, mikrofony, sprzęt nagłaśniający,
- teksty kolęd – wydruki,
- upominki dla gości.

Przebieg wydarzenia:

1. Przywitanie wszystkich gości, zaproszenie na musical pt. **Przekażmy sobie znak pokoju** w wykonaniu uczniów oraz studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
2. Podczas śpiewania piosenki pt. **Panie, tylko Ciebie nam trzeba** wychodzi Maryja z Józefem na scenę.
3. Józef wspiera Maryję, która śpiewa **Kolędę Maryi**. Po odśpiewaniu przechodzą do stajenki.
4. Wychodzą dynamicznie diabły tańczące do utworu pt. **Heavy Metal Best of Mix**.
5. Nagle przerywają taniec aniołki, które wykonują układ taneczny do piosenki pt. **Mary did you know**.
6. Anioł wychodzi na scenę śpiewając kolędę pt. **Nie było miejsca dla Ciebie**.
7. Maryja z dzieciątkiem wykonuje taniec podczas śpiewania kolędy pt. **Lulajże Jezuniu**.
8. Maryja wraca do stajenki. Skocznie wychodzą pasterze, górale wykonując kolędę pt. **Przybieżeli do Betlejem**.
9. Jeden z pasterzy odśpiewuje **Gore gwiazda Jezusowi** (układ taneczny wszystkich pasterzy).
10. Po występie pasterzy wychodzą Trzej Królowie (Kacper, Melchior i Baltazar) z darami. Idąc z darami śpiewają kolędę pt. **Mędrcy Świata**. Składają dary.
11. Wstają wszyscy występujący (oprócz diabłów, Maryi i Józefa) śpiewając kolędę pt. **Pójdźmy wszyscy do stajenki**.
12. Następuje cisza. W tle słychać delikatną muzykę. Wychodzą wszystkie anioły z lampionami. Jeden z nich wykonuje utwór pt. **Kolęda dla nieobecnych**. Pozostałe anioły prezentują taniec z lampionami.
13. Wszyscy występujący wychodzą na scenę (w ustalonej kolejności). Wykonują utwór pt. **Przekażmy sobie znak pokoju**.
14. Ukłon. Zejście ze sceny w ustalonej kolejności.

Temat:

Skosztuj naszej historii – opolska ceramika. Dostępne Opole – uwalniamy marzenia.

Autorzy: Barbara Porwoł, Maciej Pawlak

Adresaci: uczniowie klas VII- VIII szkoły podstawowej

Czas: 120 minut

Przykładowe miejsce realizacji: Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Bierawie

Metody dydaktyczne:

- wykład z użyciem form multimedialnych,
- pogadanka,
- ćwiczenia praktyczne,
- pokaz,
- zajęcia praktyczne – praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- ekran/rzutnik (prezentacja), książki, obrazki, gotowe eksponaty pokazowe, chustki, glina, narzędzia do ceramiki, filiżanki, farbki do porcelany, pędzelki.

Cele warsztatów:

Uczeń:

- poznaje historię polskiej ceramiki,
- poznaje historię kwiatnych wzorów opolskich,
- poznaje techniki zdobienia ceramiki metodą Cepelii Opolskiej,
- zaznajamia się z tym czym jest dostępność dla osób z niepełnosprawnościami,
- poznaje rodzaje gliny i ich właściwości,
- poznaje techniki ręcznego lepienia z gliny,
- usprawnia koordynację wzrokowo – ruchową,
- doskonali koncentrację,
- rozwija wrażliwość,
- odkrywa nowy sposób spojrzenia na sztukę,
- rozwija wrażenia dotykowe.

Celem zadania jest stworzenie płaszczyzny do edukacji na temat historii opolskiej ceramiki, historii opolskich ośrodków ceramicznych oraz stworzenie płaszczyzny do rozwoju wiedzy na temat dostępności oraz umiejętności artystycznych. Chcemy tym zadaniem także zachęcić do samorozwoju i samodzielnego zgłębiania wiedzy na temat dziedzictwa ceramicznego regionu oraz samodoskonalenia się w kwestii artystycznej.

Efekty:

Uczeń:

- zna historię opolskiej ceramiki oraz genezę wzorów opolskich,
- rozumie pojęcie „dostępność”,
- posiada umiejętność wykonania pracy w glinie,
- posiada umiejętność malowania wzorów Cepelii Opolskiej na filiżankach – umiejętność ręcznego malowania wzoru opolskiego,
- posiada umiejętności manualne,
- trwałym efektem dokonanego projektu będą ozdobione filiżanki opolskim wzorem, własnoręcznie pomalowane przez uczestników.

Przebieg zajęć:

Etap wprowadzający (10 minut):

Prowadzący prowadzi wykład – przybliży historię opolskiej ceramiki, opolskich ośrodków ceramicznych, tradycji jaką jest umiejętność ręcznego malowania wzorem opolskim, roli Cepelii Opolskiej w popularyzacji tejże umiejętności oraz genezę wzorów opolskich.

Przedstawia ideę Opolskiej Sieci Mentorów Edukacji Kulturalnej oraz rozmawia z uczniami na temat dostępności, czy wiedzą co to jest, jak ją postrzegają, czy na co dzień się z nią stykają, pyta gdzie możemy spotkać przykłady niedostępności w szkole. Uczniowie zapoznają się z historią, dyskutują z prowadzącym (10 minut)

Etap właściwy – Ćwiczenia praktyczne (25 minut):

Prowadzący przedstawia uczniom na czym będzie polegało ćwiczenie; każdy otrzyma kawałek gliny do ręki- zaznajomi się z nią, po czym każdemu zostaną zasłonięte oczy chustką. Zadaniem uczniów będzie uformowanie z gliny miniaturowego wygodnego miejsca, siedzenia, krzesła, fotelu, dywanu, czegoś na czym czują się najbezpieczniej i wygodnie. Celem ćwiczenia jest praca z gliną, szlifowanie wyobraźni oraz podkreślenia znaczenia „dostępności”. Prowadzący zachęca do odwiedzenia ciekawego miejsca w Opolu „Niewidzialna przestrzeń” gdzie można poczuć jak to jest być osobą z niepełnosprawnością wzroku. Uczniowie zaznajamiają się z gliną, zasłaniają oczy chustką, tworzą swój projekt mini krzesła siedziska, dzielą się swoimi doznaniem

Zajęcia praktyczne (25 minut):

Prowadzący przedstawia technikę malowania farbami do porcelany na filiżankach przedstawia na czym będą polegały zajęcia praktyczne; każdy otrzyma filiżankę oraz farby do porcelany oraz pędzelki i przykłady (obrazki) wzorów Cepelii Opolskiej. Zadaniem Uczniów jest próba malowania na porcelanie. Po namalowaniu wzorów filiżanki pozostają do wyschnięcia oraz do wypalenia w piecu przez prowadzącego. Efekty pracy będzie można podziwiać na ekspozycji w holu Domu Kultury w Bierawie oraz podczas podsumowania projektu Opolskich Mentorów Edukacji Kulturalnej. Uczniowie zapoznają się z techniką malowania wzorów farbami do ceramiki na filiżankach, malują wzory Cepelii Opolskiej na filiżankach

Etap podsumowania (10 minut):

- Prowadzący w celu dokonania ewaluacji: zadaje pytania.
- Czy wszystko zostało zrozumiane?
- Co zapamiętaliście w związku z dostępnością?
- Co zapamiętaliście w związku z historią Opolskiej ceramiki?
- Który etap dzisiejszych zajęć podobał Wam się najbardziej?

Uczniowie odpowiadają na pytania. Efekty zajęć będzie można oglądać na stronach internetowych: www.gckirbierawa.pl oraz na facebookowym fanpage Fundacji Piastun.

Propozycja finału:

zaprezentować „happening”, który połączy wszystkie realizowane pomysły. Chętnym osobom zostaną zasłonięte oczy w celu wykonania ćwiczenia z uformowaniem krzesła z gliny. Można także wykorzystać dzieła (pomalowane filiżanki), z których można napić się kawy lub herbaty – SKOSZTUJ NASZEJ HISTORII.

Temat:

Dostępne Opole – uwalnimy marzenia.

Autorzy: Justyna Poteralska, Justyna Weigt

Adresaci: grupa seniorów z Opola

Czas: 60 minut

Środki dydaktyczne:

- tablica do żonglowania juggle board ręcznie zrobiona, piłeczki, kubki, klocki, puzzle, krzesła, tablica lub flipchart, kartki papierowe, markery, pisaki.

Cele dydaktyczne:

- wzmocnienie u seniorów świadomości na temat dostępności;
- wzmocnienie umiejętności manualnych oraz ruchowych;
- rozwój kreatywnego myślenia.

Efekty:

- Seniorzy lepiej rozumieją czym jest dostępność.
- uczestnicy dostają narzędzia do codziennych ćwiczeń manualnych i koordynacyjnych;
- zaangażowanie w inicjatywy lokalne;
- integracja grupy.

Przebieg zajęć:

Etap wprowadzający (10 minut):

- **Powitanie:** przywitanie uczestników, przedstawienie celu, agendy oraz prowadzących.
- **Wprowadzenie do tematu:** Omówienie pojęcia „dostępność” w kontekście żonglerki – czy jest to czynność przynosząca korzyści zdrowotne, czy jest dostępna dla wszystkich, jak można uczynić ją dostępną?
- **Rozgrzewka:** Ćwiczenia integrujące grupę i rozluźniające.

Etap właściwy (40 minut):

Część 1: Ćwiczenia sensoryczne i koordynacyjne (20 minut)

1. **Instruktaż:** Prowadzący prezentuje żonglerkę funkcjonalną i warianty ćwiczeń.
2. **Ćwiczenia manualne:** uczestnicy – siedząc na krzesłach ćwiczą podstawowe techniki żonglowania na juggle boardzie, a także inne warianty z użyciem przedmiotów takich, jak kubki, klocki, puzzle, itp.

Podczas aktywności konieczna jest koordynacja i współpraca.

Część 2: Kreowanie marzeń (20 minut):

1. **Dyskusja grupowa:** Seniorzy, opowiadają o swoich doświadczeniach co dla nich jest dostępne w Opolu – co jest dla nich wygodne, a co wymaga zmiany. Krzesło jako symbol dostępności.
2. **Kreatywne zadanie:** każde zapisuje na kartce papieru, lub rysuje swoje „marzenie o dostępnym Opolu” – lub elementy, które mogą pojawić się w nim, aby było bardziej przyjazne dla seniorów (np. dostępne parki, chodniki, miejsca spotkania).
3. **Prezentacja pomysłów:** uczestnicy przedstawiają swoje pomysły i wizje. Prowadzący zapisuje kluczowe elementy na tablicy, tworząc szeroką mapę marzeń.

Etap podsumowujący (10 minut):

- 1. Zbiorcza prezentacja:** krzesło dostępności.
- 2. Planowanie wydarzenia:** Dyskusja. Skoro żonglowanie jest bardziej dostępne, kiedy usiądzie się na krześle, spróbujmy zaprojektować „wymarzone krzesło dostępności” – z niecodziennymi funkcjami. Uczestnicy projektują.
- 3. Podziękowanie:** Zakończenie.
- 4. Napotykanie zagrożeń:**
 - **Brak umiejętności manualnych:** niektórzy seniorzy mogą mieć trudności z ćwiczeniami. Prowadzący na bieżąco dostosowuje ćwiczenia do poziomu uczestników i oferuje alternatywy w przypadku trudności.
 - **Trudności w komunikacji:** użytkownicy mogą mieć problemy z werbalizacją swoich myśli. Warto prowadzić przyjazną atmosferę oraz korzystanie z alternatywnych form wyrażania siebie, np. rysunek.

Efekty pracy:

- **Zrozumienie potrzeb:** Seniorzy zyskują zrozumienie roli dostępności w ich życiu społecznym oraz o ich realnym wpływie na zmiany w tym kierunku.
- **Wzrost zagrożenia:** Istnieje prawdopodobieństwo, że te działania zainspirują innych do aktywności na rzecz dostępności w Opolu.
- **Wspólne działanie:** Happening „Stwórz wymarzone krzesło dostępności” – przygotowujemy krzesła i różne materiały plastyczne do ich ulepszania. Dodatkowo – warsztaty żonglerki funkcjonalnej.

Temat:

Rola dobrych wspomnień w kształtowaniu dobrostanu.

Autorzy: Justyna Jurasz

Adresaci: do 30 osób, osoby dorosłe, seniorzy

Czas: ok. 4 godziny

Miejsce realizacji: biblioteka, dom kultury

Realizacja zagadnień (metody):

1. Biblioterapia reminiscencyjna w budowaniu dobrostanu i wzmocnienia mechanizmów pamięci.
2. Życie – historia zdarzeń, emocji i dokonanych wyborów – tworzenie kolaży, mandali, stop klatek i opowieści metaforycznych.
3. Dobre wspomnienia jak ciepły szal otulają serce i uczą jak żyć- recykling słów, recykling mocy.

Cele:

- dostarczenie wiedzy na temat biblioterapii reminiscencyjnej;
- poznanie profilaktycznej i terapeutycznej funkcji literatury w celu wsparcia psychicznego czytelników;
- nabycie umiejętności doboru i wykorzystania literatury na temat doświadczania dobrostanu, poczucia szczęścia;
- dokonanie autorefleksji na temat swojego życia, wartości, budowania relacji międzyludzkich i odczuwanego szczęścia;
- tworzenie więzi społecznej, której spoiwem są otwarty dialog, kreowania chęć podzielenia się swoją historią, szukania wspólnych dla uczestniczącej grupy cech, kontekstów;
- pielęgnowanie historii mówionej, przykładów miłości, dobra, empatii, przyjaźni;
- autorefleksja oparta o analizę tekstów literackich oraz historii dotyczących własnych doświadczeń życiowych;
- stymulowanie twórczego podejścia do sytuacji życiowych, przełamywanie rutyny, nawyków i wzorców towarzyszących interpretacji zdarzeń oraz poszukiwanie innych, nowych punktów widzenia;
- zmiana spojrzenia na własne doświadczenia życiowe pozwalające na pełniejsze przeżywanie tego, co niesie codzienne życie, umożliwiające samookreślenie i uświadomienie sobie ważnych wartości i celów do realizacji;
- odniesienie się do ważnych wartości zawartych w opowieściach, które kształtowały postawy uczestników;
- przypominanie i powrót do ważnych wspomnień;
- uczenie się z doświadczeń życiowych, dokonanie autorefleksji i autodystansu.

Metody pracy:

- pogadanka,
- wywiad,
- głośne czytanie,
- praca z tekstem,
- dyskusja,
- aktywizujące: burza mózgów, kula śniegowa, tworzenie opowieści, praca plastyczna (kolaż), tworzenie mandali.

Formy pracy:

- praca w parach,
- praca w grupach,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- fotografie, drobne przedmioty codziennego użytku (np. grzebień, tyżka), zabawki, bibeloty (np. wstążka, breloczek, serwetka, lusterko), lekarstwa, kosmetyki, bilety wstępu, pierścioneł, poplamiony list/laurka), zapakowane w sześć kopert, prezentacja, arkusze papieru w formacie A4 - 150 szt. nożyczki, kleje, czasopisma - ok. 60 szt., mazaki, tablica/flipchart, papier, marker, rzutnik, ekran, instrumenty muzyczne - 30 szt. (np. tamburyn, cymbałki, grzechotki, kalimba, bębenki, piszczałki, talerze, jaja dźwiękowe itp.)

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczestników: prowadząca wita uczestników spotkania, przedstawia cel i tematykę szkolenia dotyczącą zagadnień z zakresu afirmacji życia, poczucia szczęścia, dobrostanu.

2. Zabawy integracyjne:

- Poznajmy się „Mam na imię ...”;
- „Jestem ...”;
- „Pracuję ...”;

Uczestnicy kolejno przedstawiają się kończąc powyższe zdania.

- „Moje pierwsze 5 minut dzisiaj po przebudzeniu...” - zabawa w parach – wywiad (uczestnicy dopierają się w pary i przeprowadzają wywiad, pytają o czynności, o myśli partnera zaraz po przebudzeniu). Każda para na forum składa relację opowiadając o 5 minutach po przebudzeniu partnera z pary.

3. Wprowadzenie w tematykę biblioterapii, biblioterapii reminiscencyjnej:

Prowadzący podsumowuje poprzednie ćwiczenia wykorzystując w puencie wiersz *Jak się dziś czuję?* Józefy Juchy i nawiązując do emocji, jaki ten wiersz przywołuje u uczestników.

Odwołując się do wiedzy i doświadczeń uczestników jakie posiadają wspólnie z uczestnikami tworzy definicję biblioterapii, biblioterapii reminiscencyjnej (wspomnieniowej) – zapisując cele, funkcje na tablicy/flipcharcie.

4. Mini wykład dotyczący biblioterapii:

biblioterapia reminiscencyjna w budowaniu dobrostanu i wzmocnienia mechanizmów pamięci (definicja, funkcja, zadania: Kiriakos Chatzipentidis, Witold Czernianin, Ewa Tomasiak, Anna Glińska-Lachowicz, Wita Szulc, przykłady lektur metodycznych – prezentacja wybranych książek metodycznych).

5. Warsztaty (część aktywna):

Ćwiczenie – Opowieść biograficzna

1 część: Podział uczestników na sześć grup. Losowanie kopert z przedmiotami. Grupy mają stworzyć opowieść biograficzną na podstawie przedmiotów znajdujących się w kopertach. Mają określić płeć, wiek, zainteresowania, spróbować określić cechy charakteru, status społeczny (zawód, pełniona funkcja) oraz ich zinterpretować znaczenie tych przedmiotów w życiu opisywanego człowieka.

2 część: każda grupa prezentuje stworzoną opowieść biograficzną próbując określić stan emocjonalny tej osoby.

3 część: podsumowanie ćwiczenia. Prowadzący wraz z uczestnikami tworzy wnioski dotyczące naszej oceny innych.

4 część: tworzenie swojej autobiografii .

Każda osoba wybiera trzy przedmioty umieszczone w kopertach, które mogą odwoływać się do ich subiektywnych przeżyć, wywołują miłe wspomnienie, przywołują pozytywnie emocjonalnie jakies wydarzenie, czynność, związane jest z relacją z bliską osobą, z ważnymi słowami, które zostawiły ślad w sercu.

5 część: Dokonanie autorefleksji: Jak to wspomnienie wpłynęło na kształtowanie wyborów, upodobań, cech charakteru sposobu bycia, życia itd. ?

6 część: Chętne osoby dzielą się swoim wspomnieniem, opowiadają swoją historię.

7 część: Podsumowanie ćwiczenia: pogadanka.

Prowadzący pyta o uczucia uczestników, przykładowe pytania: Jak się czuliście będąc kreatorami czyjejś historii, a jak się czuliście opowiadając swoją własną historię? Jak przedstawione historie mogą wpłynąć na doświadczanie życia? Czy to ćwiczenie może stanowić proces autokreacji, kształtowania siebie? Jeśli tak, to w jaki sposób?

6. Mini wykład:

Doświadczenia autobiograficzne jako możliwość wspomagania rozwoju i budowania dobrego życia (rola wspomnień, znaczenie zapachów, kolorów, gestów w budowaniu wspomnień, autoterapia, reminiscencja artystyczna, autokreacja według Anny Glińskiej- Lachowicz- prezentacja).

7. Warsztaty:

Przykłady ćwiczeń warsztatowych związanych z biblioterapią reminiscencyjną. Poszukiwanie możliwości nowego spojrzenia na doświadczenia autobiograficzne.

Temat: Życie, moje życie – historia zdarzeń, emocji i dokonanych wyborów – tworzenie kolaży, mandali, stop klatek, opowieści metaforycznych, muzycznych improwizacji.

A.

Omówienie przez prowadzącego wybranej metody pracy podczas wspólnego czytania wybranych tekstów literackich lub ich fragmentów.

Np. *Życie Lisy Aisato* całość (opowieść metaforyczna, kolaż)

Dwoje ludzi – Iwona Chmielewska, (całość- kolaż, mandala, stopklatka)

Szurkowa historia – Roksana Jedrzejewskiej -Wróbel- (rozd. Szufłada - mandala, opowieść metaforyczna)

Niezwyceżony – Nick Vujcic (rozd. Powołany do realizacji celu, s.107, Bez perspektyw na wyzdrowienie- s. 149 - mandala, stopklatka)

Jesteś cudem Reginy Brett- (lekcja 15- Sekret życia.., s.109 - stopklatka, mandala, kolaż)

Bóg nigdy nie mruga Reginy Brett (lekcja 19 – Nigdy nie jest za późno na szczęśliwe dzieciństwo, s. 118 - mandala).

B.

Analiza wybranych fragmentów: o wartościach, o ważnych wydarzeniach życiowych, o sile w podejmowaniu walki z trudami życia, z chorobą, kalectwem, o doświadczeniach emocjach, które mogą być siłą napędową do działania, o zasługach osób bliskich w pokonywaniu lęku, o bliskości, o dobrych ludziach, o sile rodzinnego domu, zrozumieniu, empatii, o poczuciu szczęścia, pielęgnowaniu wspomnień, roli osób w dokonywaniu wyborów życiowych, sile słów, pełni życia - rozmowa.

Ćwiczenie: Linia życia - graficzne obrazy autobiografii

Zadanie A

Uczestnicy rysują swoją linię życia na kartkach A4 obrazującą swoje życie i zaznaczają na niej najważniejsze wydarzenia, określają najważniejsze etapy życia. Omawiają to ćwiczenie w parze.

Zadanie B

Uczestnicy rysują „spirale” życia symbolizującą ich życia i zaznaczają na niej ważne wydarzenia. Spirala pozwala na ukazanie wielowątkowości występującej w historii życia. Ważnym wydarzeniom mogą towarzyszyć inne.

Zadanie C

Uczestnicy na wybranej linii A lub B dopisują nazwy emocji, kolorów, zapachy.

Zadanie D

Podsumowanie ćwiczenia - pytania do uczestników: Która forma opisu życia jest Ci bliższa?

Czy to ćwiczenie dało inne spojrzenie na doświadczenie autobiograficzne? Puenta wynikająca z ćwiczenia - Rundka: każdy z uczestników kończy zdanie „Przypomnienie zdarzeń pozwala na ...”

Ćwiczenie 1: Codziennosc - niecodziennosc

Zadanie A

Uczestnicy dzielą kartkę A4 na dwie części : na jednej zapisują wszystkie skojarzenia związane ze słowem „codziennosc”, a na drugiej wszystkie ze słowem „niecodziennosc”. Uczestnicy odpowiadają na pytania: Czym się różnią te obszary? Co to jest dla ciebie „codziennie”, a co „niecodziennie”? Jakie wartości, emocje i aktywności łączą się z „codziennoscia”? Jakie wartości, emocje i aktywności łączą się z „niecodziennoscia”? Co łączy, a co różni ze sobą „codziennosc” i „niecodziennosc”?

Zadanie B

W grupach trzyosobowych uczestnicy dzielą się swoimi przemyśleniami i podają sposoby na to, jak uczynić codzienność bardziej niecodzienną. Każdy uczestnik wybiera jedno działanie, które jest dla niego ważne, interesujące. Uczestnicy odpowiadają na pytania: Jakie aktywności przynoszą ci najwięcej satysfakcji? Które działania powodują, że czujesz się spełniona/spełniony?

Zadanie C

Zadanie domowe dla uczestników: zaplanuj, co zrobisz w najbliższym tygodniu, aby twoja codzienność była bardziej niecodzienna i abyś czuł/a się bardziej spełniony.

Zadanie D

Uczestnicy w grupach piszą wspólnie opowiadanie lub wiersz pt. „Krótka historia niecodziennosci”.

Ćwiczenie 2: Dobre wspomnienia jak ciepły szal otulają serce i uczą jak żyć- recykling słów, recykling mocy.

Zadanie A

Uczestnicy za pomocą wyciętych z gazet słów, metafor, zwrotów, fraz określają siebie, swoje upodobania, wyznawane wartości, co jest dla nich najważniejsze w życiu, co powoduje, że czują się szczęśliwi/ spełnieni, jakie dobre wspomnienie ich otulają i które ich zdaniem z tworzonych obecnie rytuałów, postaw życiowych, przyzwyczajzeń, relacji chcieliby zachować w „Skrzynce wspomnień”.

(pytania pomocnicze wyświetlone są na prezentacji: Jestem ..., Lubię..., Kiedy czuję się szczęśliwy/-a?Wartości, które kierują moim życiem....Dobre wspomnienie to ...Do skrzynki wspomnień chciałbym/-łabym schować)

Zadanie B

Podsumowanie ćwiczenia przez prowadzącego:

Dobre wspomnienia kształtują nasze myślenie o sobie i o świecie, dają wzorce zachowań, przywołują miłe uczucie, samopoczucie, wzruszają, wzmacniają, dodają siły, pielęgnują pamięć o bliskich nam osobach, wzmacniają wiarę w dobro, w miłość. Metoda biograficzna służy rozwojowi indywidualnemu, pozwala na bardziej aktywne i świadome życie. Autobiografia jest pewnego rodzaju interpretacją doświadczeń, pozwala na ich uporządkowanie, opiera się na twórczej aktywności i posiadaniu własnego pomysłu na podejmowanie wartościowych działań i realizowanie ważnych projektów dotyczących własnego życia.

Na zakończenie zabawa: Muzyczna improwizacja emocji.

Zabawa 1: Uczestnicy za pomocą instrumentów określają swoje emocje związane z dzieciństwem, dorastaniem i byciem dorosłym.

Zabawa 2: Orkiestra szczęśliwego życia. Prowadzący zarządza, kiedy poszczególne instrumenty włączają się w tworzenie muzyki.

Zabawa 3: Ewaluacja spotkania za pomocą instrumentów muzycznych.

8. Zakończenie:

Przeczytanie wierszy *Nic dwa razy się nie zdarza* Wisławy Szymborskiej i *Śpieszmy się kochać ludzi...* ks. Jana Twardowskiego (teksty na prezentacji - czyta prowadzący).

Bibliografia:

1. Aisato Lisa: *Życie*, Wyd. Literackie, 2019
2. Brett Regina: *Jesteś cudem*, Wyd. Insignis, 2013
3. Brett Regina: *Bóg nigdy nie mruga*. Wyd. Insignis, 2012
4. Brett Regina: *Kochaj*. Wydawnictwo Insignis, 2017
5. Chmielewska Iwona: *Dwoje ludzi*. Format, 2016
6. Glińska-Lachowicz Anna: *Arteterapia w działaniu; propozycje warsztatów i działań arteterapeutycznych*, Wydawnictwo Difin S.A., 2016
7. Karolak Wiesław: *Książka artystyczna w arteterapii*, Wyd. Difin S.A., 2016
8. Jędrzejewska-Wróbel Roksana, „*Sznurkowa historia*”, Wyd. Bajka, 2012
9. Maciąg Agnieszka; *Dobrostan*, Wyd. Otwarte, 2021
10. Vujcic Nick; *Bez rąk, bez nóg bez ograniczeń*, Wyd. Aetos Media 2012
11. Vujcic Nick: *Niezwyciężony*, Wydawnictwo Aetos Media, 2015
12. Wiking, M.: *Sztuka tworzenia wspomnień. Jak kreować i zapamiętywać szczęśliwe chwile*, Insignis, 2019
13. Raniszewska Dorota; *Jeden obraz – wiele słów. Zastosowanie fotografii w rozwoju osobistym, terapii i pracy wychowawczej. Zapis podróży własnej*. Wyd. Azymut, 2018
14. Seligman Martin E. P.: *Co możesz zmienić, a czego nie możesz*. Media Rodzina, 1995

Wiersze w zbiorach (wybór):

15. Józef Jucha „*Jak się dziś czuję?*”
16. Wisława Szymborska „*Nic dwa razy się nie zdarza*”
17. ks. Jan Twardowski „*Śpieszmy się kochać ludzi*”

Temat:

Młodzież w działaniu, Opolskie dla NAS

Autorki: Paulina Bilicz, Marzena Leżak

Adresaci: młodzież z klas V-VII Publicznej Szkoły Podstawowej w Biadaczu

Czas: ok. 240 minut

Metody dydaktyczne:

- wizyta studyjna,
- gra terenowa,
- warsztaty plastyczne,
- fragmenty wykładu,
- praca z mapą,
- praca indywidualna.

Cel:

Uczestnicy projektu wezmą udział w spotkaniu muzealnym, grze terenowej dot. najważniejszych zakątków miasta Opolu, a także w warsztatach artystycznych. Dzięki połączeniu wizyty studyjnej w Szkolnym Muzeum Etnograficznym w Biadaczu oraz grze terenowej w Opolu, młodzież będzie budować swój lokalny patriotyzm oraz zbuduje więź z miejscem zamieszkania. Dzięki zdobytej wiedzy, młodzieżowym działaniom w terenie oraz zabawom i warsztatom tematycznym, uczestnicy projektu będą mogli poznać bliżej swoją „małą ojczyznę”. Natomiast warsztaty plastyczne wydobędą w uczestnikach projektu kreatywne podejście dot. kultury i historii regionu.

Materiały niezbędne do realizacji scenariusza:

- papier ksero, podkładki pod dokumenty, markery, długopisy, bibuła, różne kolory, nożyczki, kolorowe tasiemki, sztuczne kwiaty, farby, pędzle, folia malarska, klej wikor.

Planowane jest zorganizowanie 3 działań w ramach projektu.

- **Etap I:** Wizytę studyjną w Szkolnym Muzeum Etnograficznym,
- **Etap II:** grę miejską w przestrzeni Opolu,
- **Etap III:** warsztaty plastyczne w Oddziale Dziecięco-Młodzieżowym Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu.

Etap I:

wizyta studyjna w Szkolnym Muzeum Etnograficznym im. D. Zalewskiej w PSP w Biadaczu, uczniowie zwiedzają muzeum gdzie zapoznają się z wzorem opolskim oraz historią regionu i tradycją lokalną. Wspólne sieciowanie uczestników projektu w przestrzeni muzealnej umożliwi wzajemne poznanie siebie oraz skrócenie dystansu pomiędzy placówką kultury, a młodym odbiorcą kultury. Taki zabieg pozwoli na swobodne uczestniczenie w obszarze kultury.

Etap II:

udział w grze miejskiej w Opola, gdzie młodzież otrzyma mapy i wraz z przewodnikiem udadzą się śladami opolskich zabytków. Przy każdym z nich otrzymują zagadkę od przewodnika. Następnie po odgadnięciu zagadki wpisują hasło do tzw. mamy działań, czyli krzyżówki. Hasło daje wskazówkę do udania się w ostatnie z miejsc na mapie. Warsztaty w terenie, czyli gra miejska to propozycja kreatywnego działania z młodzieżą.

Ponadto gra miejska, stwarza przestrzeń na wspólną pracę młodzieży i rozwijanie się w kontekście edukacji rówieśniczej. Dzięki działaniom edukacyjnym młodzież nabiera wiele nowych, cennych kompetencji.

Przebieg gry (90 minut):

uczestnicy przejdą obok następujących miejsc: Wieża Piastowska, Amfiteatr Tysiąclecia, Ratusz, Aleja Gwiazd, Pomnik Bojownikom o Polskość Śląska Opolskiego – Opolska Nike.

Zapoznanie uczniów klas z historią regionu oraz historią i zabytkami województwa opolskiego i tradycyjnego wzoru opolskiego. Młodzież dzięki grze miejskiej, będzie miała okazję poznać genealogię miasta, zabytki, historię oraz specyfikę Opola i regionu, jego wielokulturowość.

Etap III:

warsztaty kreatywne w Oddziale Dziecięco-Młodzieżowym w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu. Młodzież podczas warsztatów plastycznych stworzą wspólną pracę – ozdobią KRZESŁO, jako symbol dostępnego Opola – „Uwalniamy Marzenia”. W zamyśle krzesło będzie przyozdobione przez młodzież opolskim wzorem oraz kolorami województwa, jako łącznik cech charakterystycznych dla regionu opolskiego. Celem warsztatów jest rozwój wyobraźni oraz kreatywności w twórczym młodzieżowym działaniu. Myślą przewodnią warsztatów jest wspólny, aktywny i twórczo spędzony czas. Dzięki warsztatom plastycznym, młodzież rozwine się również w zakresie integracji sensorycznej. Oddział Dziecięco-Młodzieżowy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu udostępni przestrzeń do realizacji warsztatów. Jest to miejsce przyjazne dla młodzieży, z dostępem do kącika herbacianego. Krzesło zostanie stworzone również na potrzeby realizacji wspólnego happeningu, realizowanego w przestrzeni miejskiej.

Temat:

Wesołe wiejskie przygody

Autorzy: Małgorzata Janik-Jankowska, Stefan Połonecki, Monika Kaczmarczyk

Adresaci: uczniowie klas I-III szkoły podstawowej

Czas: 2-3 godziny lekcyjne (ok. 90-135 minut)

Cel:

- zapoznanie grupy z życiem na wsi. Obrządki, zwyczaje, praca na wsi, zwierzęta, wspólne gotowanie potraw.
-

Wprowadzenie:

Witajcie w świecie pełnym przygód, który przeniesie nas prosto na zieloną, pełną życia wieś! **Wesołe Wiejskie Przygody** to tematyka dla dzieci, która pozwoli odkryć piękno i tajemnice życia na farmie, przybliżając świat natury, zwierząt gospodarskich i roślin uprawnych. Przez zabawę, ruch i twórcze działania, mali odkrywcy będą mieli szansę poczuć się jak prawdziwi mieszkańcy wsi, poznając jednocześnie ważne wartości takie jak praca zespołowa, odpowiedzialność i szacunek do przyrody.

Wesołe Wiejskie Przygody to nie tylko świetna zabawa, ale także okazja do nauki przez doświadczenie. Dzieci będą miały szansę rozwijać swoje umiejętności manualne, poznawać cykl życia roślin i zwierząt, a także zrozumieć podstawy pracy rolnika. Poprzez interaktywne gry, eksperymenty i kreatywne projekty, każde dziecko będzie mogło odkrywać i rozwijać swoje zainteresowania, jednocześnie ciesząc się czasem spędzonym w grupie rówieśników.

Zapraszamy do wspólnej zabawy i edukacji, podczas której przekonamy się, jak wiele radości i wiedzy kryje w sobie życie na wsi. Przygotujcie się na niezapomnianą podróż pełną wrażeń, podczas której każde dziecko stanie się częścią wielkiej wiejskiej rodziny. Dołączcie do naszych Wesołych Wiejskich Przygód i razem odkryjmy, jak wspaniale może być życie blisko natury!

Przebieg zajęć (proponowane ćwiczenia warsztatowe):

1. **Zawody w Dojenie Krowy** – użyj dużej gumowej rękawicy z dziurkami w palcach, zawieszanej na stojaku czy krześle, jako symulacji krowy. Dzieci, używając kubków, mogą spróbować „doić krowę”, ucząc się przy tym, skąd pochodzi mleko.
2. **Tworzenie Małego Ogrodu** – każde dziecko otrzymuje małą doniczkę, ziemię oraz nasiona warzyw lub kwiatów. To doskonała okazja do rozmowy o rolnictwie, roślinach i znaczeniu zdrowej żywności.
3. **Zagadki o Zwierzętach Gospodarskich** – przygotuj serię zagadek dotyczących zwierząt mieszkających na wsi. Dzieci muszą odgadnąć, o jakim zwierzęciu mowa, co rozwija ich umiejętności logicznego myślenia i wiedzę o świecie przyrody.
4. **Tworzenie Wiejskiego Pejzażu** – dzieci, używając kolorowych papierów, farb i innych materiałów plastycznych, tworzą wspólnie wielki mural przedstawiający życie na wsi. To doskonały sposób na rozwijanie wyobraźni i pracy zespołowej.
5. **Wirtualna Wycieczka po Farmie** – Korzystając z tabletów lub komputera, zorganizuj wirtualną wycieczkę po prawdziwym gospodarstwie rolnym. Dzieci mogą zobaczyć, jak wygląda codzienna praca na farmie i poznać zwierzęta.
6. **Budowanie Domku dla Zwierząt** – Z kartonów, pudełek i innych materiałów dzieci mogą budować domki dla figurek zwierząt gospodarskich. To nie tylko zabawa, ale też nauka o potrzebach zwierząt.

7. **Piosenki i Tańce Ludowe** – Nauka prostych piosenek i tańców ludowych z różnych regionów kraju. To świetna okazja do zapoznania dzieci z kulturowym dziedzictwem oraz rozwijania ich umiejętności muzycznych i ruchowych.
8. **Wyścigi w Workach** – Klasyczna zabawa, która może być wspaniałym sposobem na symulację biegów przez pola. Dodatkowo rozwija koordynację i sprawność fizyczną dzieci.
9. **Karmienie Zwierząt** – Użyj plastikowych figur zwierząt gospodarskich i przygotuj dla nich „pokarm” z różnych materiałów (np. kolorowe koraliki, guziki). Dzieci uczą się, co jedzą różne zwierzęta i jak ważna jest ich opieka.
10. **Zabawa w Rolnika** – Dzieci przebijają się za rolników i wykonują proste zadania rolnicze, jak np. zbieranie plonów z małego ogródka przedszkolnego, sortowanie owoców i warzyw według rodzaju. To zabawa, która uczy odpowiedzialności i podstawowych umiejętności związanych z pracą na gospodarstwie.

Te zabawy są nie tylko źródłem radości, ale także doskonałą okazją do nauki przez doświadczenie i zabawę, co pozytywnie wpływa na rozwój dzieci w różnych obszarach.

Temat:

Odkrywamy Świat Emocji – Jak Czuję i Dlaczego?

Autorzy: Małgorzata Janik-Jankowska, Stefan Połonecki, Monika Kaczmarczyk

Adresaci: uczniowie klas I-III szkoły podstawowej

Czas: 60-80 minut

Wprowadzenie:

Każdy z nas codziennie coś czuje – czasem jesteśmy bardzo szczęśliwi, a czasem zdenerwowani lub smutni. Zajęcia te pomogą nam lepiej zrozumieć, co czujemy, dlaczego tak się czujemy i jak możemy wyrażać nasze emocje, żeby inni mogli nas zrozumieć. Pomozemy sobie nawzajem odkryć świat naszych uczuć i nauczyć się, jak radzić sobie z trudnymi emocjami. Zaczynamy!

Cele zajęć:

- rozpoznawanie, nazywanie i rozumienie podstawowych emocji (radość, smutek, złość, strach);
 - nauka wyrażania emocji w sposób społecznie akceptowalny;
 - rozwijanie empatii oraz umiejętności zrozumienia uczuć innych ludzi;
 - kształtowanie strategii radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
-

Materiały:

- karty z emocjami (ilustracje lub emotikony), zeszyty lub kartki papieru do stworzenia dziennika emocji, kolorowe kredki i długopisy, ciche i relaksujące nagrania muzyczne do ćwiczenia oddechowego.
-

Przebieg zajęć:

1. Dyskusja o Emocjach (15 minut):

Nauczyciel zaczyna od rozmowy z uczniami o różnych emocjach, pytając, jakie emocje znają i kiedy je odczuwają. Następnie przedstawia podstawowe emocje: radość, smutek, złość, strach. Pokazuje odpowiednie ilustracje lub emotikony, które przedstawiają te emocje i prosi uczniów, aby opowiedzieli o sytuacjach, w których odczuwają te emocje.

Przykładowe pytania: co czujecie, gdy dostajecie coś, na co długo czekaliście? Jak się czujecie, gdy coś się nie udaje np. przegrywacie w grze? Co was złości? Jak się czujecie, gdy ktoś robi coś niesprawiedliwego?

2. Zabawa ruchowa: Emocjonalna Gra (10 minut):

Nauczyciel przygotowuje karty z napisami lub obrazkami przedstawiającymi różne emocje. Dzieci losują karty i muszą pokazać, jak wygląda dana emocja, wykorzystując swoje ciało i twarz. Reszta klasy zgaduje, co to za emocja. Zabawa pomaga dzieciom lepiej zrozumieć, jak różne emocje mogą być wyrażane fizycznie.

3. Praca plastyczna: Mój dziennik emocji (20 minut):

Każde dziecko otrzymuje mały zeszyt lub kilka kartek papieru spiętych w formie książeczki. Zadaniem uczniów jest stworzenie dziennika emocji, w którym zapiszą lub narysują swoje emocje z dzisiejszego dnia lub z ostatniego tygodnia. Dzieci mogą opisać sytuację, która wywołała daną emocję, i narysować, jak się czuły. Nauczyciel pomaga dzieciom, omawiając przykłady i pomagając nazwać trudniejsze emocje. I tutaj pojawia się obraz krzesła – krzesła emocji i fantazji. Dzieci z rozmaitych faktur tworzą obrazki swoich emocji i przyklejają na krzesła. Krzesła ma doczepione konary drzewa. To do nich dzieci przyklejają swoje minki emocji. Na krzesła mogą się też pojawić lalki z wymalowanymi twarzami.

4. Ćwiczenie empatii: Jak czuje się mój kolega? (15 minut):

Nauczyciel opowiada krótkie historie, w których bohaterowie przeżywają różne emocje (np. ktoś zgubił ulubioną zabawkę, ktoś inny zdobył nagrodę). Dzieci mają za zadanie zgadnąć, co czuje bohater historii i jak mogą mu pomóc lub jak mogą z nim współodczuwać. Dzięki tej zabawie uczniowie rozwijają empatię i uczą się rozumieć uczucia innych ludzi.

5. Ćwiczenie relaksacyjne: Spokojny Oddech (10 minut):

Nauczyciel prowadzi krótkie ćwiczenie oddechowe, które pomoże dzieciom uspokoić się w sytuacjach, gdy odczuwają silne emocje np. złość lub strach. Dzieci uczą się, jak oddychać głęboko, licząc powoli do pięciu na wdechu i wydechu. Mogą wyobrazić sobie, że dmuchają na gorącą zupę, aby ją ochłodzić, co pomoże im wizualizować uspokajający efekt głębokiego oddechu.

6. Podsumowanie i refleksja (10 minut):

Na zakończenie zajęć nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się nad tym, czego nauczyli się o emocjach. Dzieci mogą podzielić się swoimi przemyśleniami na temat tego, jak mogą lepiej radzić sobie z emocjami w przyszłości. Nauczyciel może również zachęcić uczniów do prowadzenia dziennika emocji w domu i rozmawiania z rodzicami o tym, co czują.

Scenariusz ten w przystępny i angażujący sposób pomaga dzieciom w rozpoznawaniu, nazywaniu i wyrażaniu emocji. Uczy je także, jak radzić sobie z trudnymi uczuciami oraz jak zrozumieć emocje innych ludzi, co jest kluczowe dla budowania zdrowych relacji społecznych. Dzięki temu uczniowie lepiej radzą sobie z emocjami w codziennych sytuacjach, co pozytywnie wpływa na ich rozwój emocjonalny i społeczny.

Temat:

Słuchajmy sercem: Emocjonalna podróż z Małą Żyrafką. Dostępne Opole - uwalnimy marzenia

Autorzy: Katarzyna Midura, Marek Mendel

Adresaci: uczniowie klas I-III, 30 uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Kościeliskach

Czas: 150 minut

100

Wprowadzenie:

Warsztaty na bazie bajki terapeutycznej. Pogadanka o osobach z niepełnosprawnościami na przykładzie przedszkola, do którego uczęszczają zwierzątka. Zajęcia mają na celu rozwijanie empatii oraz akceptacji różnorodności wśród dzieci w wieku szkolnym. Zaczynają się od wprowadzenia do tematu i czytania bajki terapeutycznej o małej żyrafie. Po bajce dzieci dyskutują o emocjach bohaterów i opisują je przy użyciu kart emocji. Następnie projektują własne karty emocji i lepią plastelinowe zwierzątka, co sprzyja refleksji na temat przyjaźni. Na koniec dzieci tworzą żyrafę z krzesła, co symbolizuje przesłanie, że „inny” może być „wyjątkowy”. Możliwość realizacji finałowego wydarzenia w Kościeliskach.

Metody dydaktyczne:

- głośne czytanie bajki,
 - dyskusja na temat bohaterów bajki,
 - nazywanie emocji bohaterów bajki za pomocą kart z emocjami,
 - warsztat.
-

Środki dydaktyczne:

- materiały (bajka terapeutyczna, karty emocji, brystol, kredki, plastelina w różnych kolorach, farby akrylowe i pędzle, ręczniki lub fartuchy do ochrony odzieży),
 - sprzęt (pufy, krzesło, stoły).
-

Cele:

1. **Rozwój empatii:** umożliwienie dzieciom zrozumienia i odczuwania emocji innych, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami.
 2. **Nazywanie emocji:** pomoc w rozpoznawaniu i nazywaniu własnych emocji oraz emocji innych, co wspiera ich inteligencję emocjonalną.
 3. **Akceptacja różnorodności:** uczenie, że wszyscy są wyjątkowi, a różnice nie czynią nikogo gorszym.
 4. **Współpraca i pomoc:** zrozumienie znaczenia współpracy oraz tego, jak można wspierać osoby z różnymi potrzebami.
 5. **Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych:** zachęcanie do otwartości w rozmowach na temat niepełnosprawności i różnic.
 6. **Zwiększenie tolerancji:** promowanie akceptacji i zrozumienia w stosunku do osób z niepełnosprawnościami.
 7. **Budowanie pewności siebie:** umożliwienie dzieciom wyrażania siebie i swoich emocji w bezpiecznym środowisku.
 8. **Kreatywność i wyobraźnia:** zachęcanie do twórczego myślenia i wyrażania emocji poprzez różne formy sztuki.
-

Przebieg zajęć:

1. **Wprowadzenie (5 minut):**
powitanie dzieci, krótkie wprowadzenie w temat warsztatów.
2. **Czytanie bajki (10 minut):**
przečytanie bajki terapeutycznej o żyrafie, zatrzymywanie się w kluczowych momentach dla lepszego zrozumienia emocji.
3. **Dyskusja o bohaterach (15 minut):**
pytania do dzieci o emocje bohaterów, zachęcanie do dzielenia się spostrzeżeniami.

- 4. Praca z kartami emocji (10 minut):**
rozdanie kart emocji, opis emocji bohaterów przy użyciu kart.
- 5. Przerwa (15 minut):**
krótka przerwa na relaks i odpoczynek.
- 6. Projektowanie własnych kart emocji (15 minut):**
dzieci projektują karty emocji na brystolu.
- 7. Tworzenie plastelinowych zwierzątek (15 minut):**
lepienie plastelinowych przyjaciół żyrafy. Opowiadanie o stworzonych postaciach.
- 8. Przerwa na przekąskę (10 minut):**
czas na małą przekąskę i napój.
- 9. Tworzenie żyrafy z krzesła i farb akrylowych (40 minut):**
ustawienie krzesła w formie żyrafy. Malowanie żyrafy farbami akrylowymi.
- 10. Podsumowanie i refleksja (10 minut):**
dzieci dzielą się swoimi odczuciami. Omówienie przesłania warsztatów.
- 11. Zakończenie (5 minut):**
pożegnanie i podziękowanie dzieciom.
Utrwalenie przesłania „Inny nie znaczy gorszy”.

Efekty:

- 1. Zwiększona empatia:** dzieci stają się bardziej wrażliwe na uczucia i potrzeby innych, co może prowadzić do bardziej wspierających relacji.
- 2. Lepsze rozumienie różnorodności:** Uczestnicy rozwijają akceptację i szacunek dla różnic między sobą, co sprzyja integracji w grupie.
- 3. Umiejętność nazywania emocji:** Dzieci uczą się rozpoznawać i nazywać swoje emocje oraz emocje innych, co poprawia ich zdolności komunikacyjne.
- 4. Rozwój umiejętności współpracy:** Uczestnictwo w zadaniach grupowych pozwala dzieciom uczyć się, jak efektywnie współpracować i pomagać sobie nawzajem.
- 5. Zwiększona pewność siebie:** Dzieci, które aktywnie uczestniczą w zajęciach, mogą zyskać większą pewność siebie w wyrażaniu swoich myśli i emocji.
- 6. Lepsze umiejętności komunikacyjne:** Warsztaty mogą poprawić umiejętności werbalne i niewerbalne, co wpływa na ogólną jakość interakcji w grupie.
- 7. Umiejętność rozwiązywania konfliktów:** Dzieci uczą się, jak radzić sobie z konfliktami w sposób konstruktywny i empatyczny.
- 8. Kreatywność i wyrażanie siebie:** Uczestnicy mogą odkrywać nowe sposoby wyrażania siebie poprzez sztukę, ruch czy dramatyzację.
- 9. Zwiększenie poczucia przynależności:** Dzieci mogą poczuć się bardziej zintegrowane w grupie, co sprzyja budowaniu więzi i przyjaźni.
- 10. Stworzenie przez z każdą z klas własnych kart emocji,** którymi będą mogli posługiwać się w codziennym życiu szkolnym.
- 11. Stworzenie szkolnego Żyrafka** (przy pomocy krzesła i farb), który będzie przypominał o temacie warsztatów.
- 12. Wykonanie z plasteliny przyjaciół Żyrafka** czyli plastelinowych zwierzątek.

Te efekty mogą mieć długotrwały wpływ na rozwój emocjonalny i społeczny dzieci, wspierając ich w codziennych interakcjach.

Temat:

Mała stolarnia

Autorzy: Anna Piecuch

Adresaci: dzieci i dorośli (np. wnuki i dziadkowie), międzypokoleniowo, ok. 10-15 osób

Czas: 120 minut

Wprowadzenie:

Dziecko wspólnie z seniorem ma do dyspozycji prawdziwe akcesoria stolarskie - jak w prawdziwym warsztacie. Różnej wielkości deseczki, belki, papier ścierny, młotek, gwoźdźki i klej, farby, mazaki. Zestaw jest tak przygotowany by zapewnić dziecku bezpieczną zabawę - do wbijania gwoździ oddelegowany jest senior.

Wprowadzenie do warsztatu:

Drewno od zawsze odgrywało istotną rolę w kulturze i sztuce. Warsztaty stolarskie, w których uczestniczą dziadkowie/babcie wraz ze swoimi wnukami/wnuczkami to dobra zabawa łącząca pokolenia. To czas spędzony na kreatywnym działaniu w celu stworzenia krzeselka z drewna dla babci, dziadka, wnuka, wnuczki. Obcowanie z naturalnymi materiałami od najmłodszych lat ma ogromne znaczenie dla rozwoju dzieci. W świecie zdominowanym przez plastiki i sztuczne tworzywa, drewno oferuje unikalne doświadczenie, które pobudza zmysły, rozwija kreatywność i łączy dzieci z naturą w sposób, który żaden inny materiał nie jest w stanie zapewnić. Warsztaty stolarskie, na których dzieci mają możliwość pracy z drewnem, to nie tylko świetna zabawa, ale także cenne lekcje, które zostaną z nimi na całe życie.

Drewno to materiał, który od wieków towarzyszy człowiekowi. Jest ciepłe, przyjemne w dotyku i pełne różnorodnych faktur, które dzieci mogą odkrywać za pomocą dotyku. Praca z drewnem rozwija zmysł dotyku, co jest niezwykle istotne w pierwszych latach życia dziecka, gdy kształtują się podstawowe umiejętności sensoryczne. Dzieci, manipulując drewnem, uczą się jego ciężaru, twardości, a także naturalnego zapachu, co w dobie syntetycznych zabawek stanowi wyjątkowe doświadczenie. Kontakt z drewnem daje dzieciom także wyjątkową okazję do rozwijania swojej kreatywności i wyobraźni. Z kawałka drewna można stworzyć praktycznie wszystko – karmnik dla ptaków, zabawkę, a nawet zegar. Podczas warsztatów dzieci uczą się, że drewno to materiał żywy, który można formować, modyfikować i ozdabiać według własnych pomysłów. Każdy projekt staje się wyjątkowy, ponieważ jest wynikiem indywidualnych decyzji i kreatywności dziecka. To buduje poczucie własnej wartości i wiarę we własne umiejętności, ponieważ maluchy widzą namacalne efekty swojej pracy. Warsztaty stolarskie to również lekcja cierpliwości i koncentracji. Praca z drewnem wymaga skupienia, precyzji i czasu, co w dzisiejszym, szybkim świecie jest umiejętnością niezwykle cenną. Dzieci uczą się, że proces tworzenia czegoś wartościowego wymaga czasu i zaangażowania. To świetne antidotum na kulturę natychmiastowej gratyfikacji, ucząc dzieci, że warto poświęcić czas na osiągnięcie czegoś trwałego i satysfakcjonującego.

Nie można także zapomnieć o aspekcie edukacyjnym. Drewno jest materiałem naturalnym i odnawialnym, a warsztaty stolarskie to doskonała okazja, by uczyć dzieci o zrównoważonym rozwoju i ekologii. Dzieci dowiadują się, skąd pochodzi drewno, jak ważna jest ochrona lasów i jak można wprowadzać w życie zasady ekologii poprzez recykling i przemyślane użycie materiałów. To cenne lekcje, które kształtują ich przyszłe postawy wobec środowiska. W trakcie 15-to minutowej prelekcji prowadzący warsztaty opowiada o drewnie.

Cele:

Integracja uczestników „od przedszkola do seniora” w trakcie wspólnych prac tworzenia krzeselka. Rozwijanie kreatywności i zdobywania nowych umiejętności w praktyczny sposób. Rozwijanie nie tylko zdolności technicznych, ale także wyobraźni oraz umiejętności planowania i rozwiązywania problemów. Zajęcia rozwijają zdolności manualne, nauczają precyzji, cierpliwości, współpracy.

Przebieg warsztatów:

Ćwiczenie 1:

Dzieci z deseczek i belek układają na stole krzesło. Belki stanowią nogi krzesła, a deseczki wzmocnione listwami siedzisko. Materiałem ściernym należy wyczyścić wszystkie elementy przygotowane na krzesło oraz dobrać ilość niezbędnych gwoździ.

Ćwiczenie 2:

Seniorzy zbijają gwoździami przygotowane przez dzieci elementy.

Ćwiczenie 3:

Seniorzy wspólnie z dziećmi malują krzesło na wybrany kolor lub wg wyobraźni różne elementy malują wybranymi kolorami i pozostawiają do wyschnięcia. Mogą również pozostawić strukturę drewna nie pomalowaną, a jedynie nanieść mazakami różne wzory.

Podsumowanie:

W dzisiejszych czasach drewno wciąż jest ważnym materiałem w kulturze i sztuce. Wiele współczesnych artystów używa drewna do tworzenia rzeźb, mebli i innych dzieł sztuki. Drewniane elementy są również popularne w dekoracji wnętrz i architekturze.

Drewno ma również istotne znaczenie w kulturze ludowej, w której często wykorzystuje się drewniane przedmioty, takie jak drewniane zabawki, cerkwie czy chałupy. Drewno jest ważnym elementem w polskiej kulturze i sztuce, a jego znaczenie wciąż rośnie.

W przyszłości można się spodziewać, że drewno nadal będzie odgrywać ważną rolę w kulturze i sztuce. Z biegiem czasu, technologie mogą umożliwić jeszcze większe wykorzystanie drewna w architekturze i tworzeniu dzieł sztuki. Jednakże niezależnie od postępu technologicznego, drewno pozostanie materiałem naturalnym i zawsze będzie kojarzyć się z pięknem, ciepłem i przytulnością, co sprawia, że jest niezastąpionym elementem w kulturze i sztuce.

Temat:

Dostępne Opole - uwalniamy marzenia

Autorki: Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel

Adresaci: uczniowie klas I-III szkół podstawowych

Czas i miejsce trwania zajęć: 4 spotkania w tym:

2 spotkania 90 minut – Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowiczkach
Marzenia i cele oraz Marzenia – odkrywamy je razem

2 spotkania 60 minut – Zespół Szkolno Przedszkolny w Gościęcinie
Marzenia – co kryje nasza wyobraźnia?
Zabujaj się w marzeniach – dekorowanie krzesła metodą decoupage

12

Wprowadzenie:

Przybliżanie wartości marzeń oraz ich znaczenia w życiu, może stać się sposobem na odkrywanie siebie, swoich pasji i zainteresowań. Warsztaty wychodzą naprzeciw potrzebom współczesnych uczniów w młodszym wieku szkolnym. Oparte są na marzeniach dziecka, bliskie jego postrzeganiu świata, dające możliwość poszukiwania i samodzielnego odkrywania. Zawierają różnorodne elementy, które wzbudzają zainteresowania. Celem tych warsztatów jest rozwijanie wyobraźni i kreatywności dziecięcej, pozwalające kształtować umiejętności rozumienia własnych marzeń, opowiadania o nich, budując w ten sposób pewność siebie.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie umiejętności słuchania, wyrażania własnych marzeń oraz rozwijanie kreatywności i wyobraźni;
 - kształtowanie umiejętności współpracy i komunikacji;
 - uświadomienie dzieciom wartości marzeń oraz ich znaczenia w życiu;
 - poznanie aplikacji mobilnej dla dzieci Chatter Pix Kids do tworzenia animowanych, mówiących obrazków;
 - warsztaty rozwijające wyobraźnię i kreatywność dziecięcą. Kształujące umiejętność pracy artystycznej, poprzez wspólne dekorowanie krzesła za pomocą rysunków dzieci, wykorzystując metodę decoupage.
-

Metody pracy:

- książka,
 - dyskusja,
 - teatrzyk Kamishibai,
 - praca plastyczna,
 - aplikacja ChatterPix Kids na tabletach lub telefonach,
 - projektor (opcjonalnie, do pokazania efektów pracy),
 - praca grupowa,
 - technika decoupage.
-

Środki dydaktyczne (materiały):

- bajka „Małe historie o wielkich marzeniach”, autor Marta H. Milewska,
- teatrzyk Kamishibai, karty narracyjne Kamishibai (czyste karty na rysunki dzieci),
- flipchart,
- flamastry, kredki, pastele olejne,
- klej do decoupage, lakier do decoupage,
- nożyczki,
- pędzle,
- folia,
- papier oraz bandaże gipsowe do obklejania krzesła.

Efekty:

- uczniowie rozwijają umiejętności komunikacyjne i narracyjne;
- dzieci uczą się wyrażać swoje marzenia w formie opowieści;
- współpraca i umiejętność dzielenia się marzeniami, która wpływa na budowanie relacji w grupie;
- uczniowie nabierają pewności siebie w wystąpieniach publicznych i rozwoju swoich talentów;
- wspólna refleksja: Zrozumienie, że marzenia można realizować, ale czasem wymaga to czasu i pracy;
- uczniowie wspólnie śpiewają piosenkę o marzeniach;
- świadomość i znaczenie marzeń, jako ważny element życia, który może być źródłem motywacji do działania. Zachęca dzieci do tego, aby nigdy nie rezygnowały ze swoich marzeń;
- dzieci uczą się korzystać ze współczesnej technologii, pracując z aplikacją Chatter Pix Kids - aplikacja mobilna dla dzieci do tworzenia animowanych, mówiących obrazków.
- uczniowie poznają technikę decoupage, rozwijając kreatywność i umiejętności manualne;
- uczniowie wspólnie tworzą artystyczne dzieło, „Krzesełko marzeń”;
- wzmocnienie więzi i współpracy, poprzez wspólne działania.

Temat:

Marzenia i cele?

Autorki: Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel

Adresaci: uczniowie szkół podstawowych

Czas trwania i miejsce: 90 minut, Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowiczkach

13

Cel ogólny:

Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych marzeń oraz rozwijanie kreatywności i wyobraźni.

Cele szczegółowe:

- dzieci poznają, czym są marzenia i dlaczego warto je mieć;
 - dzieci będą potrafiły wyrazić swoje marzenia w formie wypowiedzi ustnej;
 - dzieci nauczą się korzystania z aplikacji ChatterKid do tworzenia kreatywnych prezentacji.
-

Materiały:

- Aplikacja ChatterKid na tabletach lub telefonach;
 - projektor (opcjonalnie, do pokazania efektów pracy).
-

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie:

Nauczyciel: Rozpoczyna od rozmowy z dziećmi o bajce przeczytanej na poprzednich zajęciach, zadaje pytania Czym są marzenia? Czy każdy z nas ma jakieś marzenia? Dlaczego warto mieć marzenia?

Ćwiczenie grupowe: nauczyciel prosi dzieci, aby opowiedziały o swoich marzeniach. Może to być coś, co chciałyby osiągnąć w przyszłości, czego chciałyby się nauczyć, albo co chciałyby zobaczyć.

2. Praca z aplikacją ChatterKid:

Instrukcja korzystania z aplikacji: Pokaż dzieciom, jak używać ChatterKid: zrób zdjęcie narysowanej postaci. Użyj narzędzi w aplikacji, aby stworzyć efekt „mówiącej” postaci.

Nagranie wypowiedzi: Poproś dzieci, aby nagrały krótki opis swojego marzenia (np. „Moim marzeniem jest zostać astronautą, bo chcę odkrywać kosmos!"). Wypowiedź powinna trwać około 10-20 sekund.

3. Prezentacja prac:

Prezentacje: Dzieci prezentują swoje prace, odtwarzając nagrane wypowiedzi w ChatterKid. Nauczyciel wyświetla prace na dużym ekranie.

Omówienie: Po każdej prezentacji można krótko porozmawiać o marzeniu dziecka i o tym, jak może je zrealizować.

4. Podsumowanie:

Nauczyciel: Podsumowuje zajęcia, podkreślając, że marzenia są ważnym elementem życia i mogą być źródłem motywacji do działania. Zachęca dzieci do tego, aby nigdy nie rezygnowały ze swoich marzeń.

Temat:

Marzenia - odkrywamy je razem

Autorki: Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel

Adresaci: uczniowie klas I-III szkół podstawowych

Czas trwania i miejsce: 90 minut, Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowiczkach

14

Cele ogólne:

- rozwijanie wyobraźni i kreatywności uczniów;
- kształtowanie umiejętności współpracy i komunikacji;
- uświadomienie dzieciom wartości marzeń oraz ich znaczenia w życiu.

Cele szczegółowe:

- uczeń potrafi aktywnie słuchać i opowiadać o treści bajki;
- formułuje odpowiedzi na pytania;
- uczeń uczy się i śpiewa prostą piosenkę o marzeniach;
- uczeń maluje obrazek przedstawiający jego marzenia;
- uczeń potrafi wypowiadać się na temat swoich marzeń.

Metody pracy:

- książka, praca w grupie, praca plastyczne, dyskusja, nauka piosenki.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do tematu:

Nauczyciel: zadaje dzieciom pytania: Co to są marzenia? Czy macie jakieś marzenia? Jakie są wasze najpiękniejsze marzenia?

Rozmowa z uczniami: Swobodne wypowiedzi dzieci, nauczyciel zapisuje kluczowe słowa na tablicy (np. podróże, zabawki, przyjaciele, zwierzęta, zawody).

2. Czytanie bajki o marzeniach:

Nauczyciel: Czyta bajkę pt. Małe historie o wielkich marzeniach Marta H. Milewska.

Aktywne słuchanie: Dzieci mogą zadawać pytania w trakcie czytania, np. co czuje bohater, jakie ma marzenia, jak dąży do ich spełnienia.

Dyskusja: Po zakończeniu czytania nauczyciel rozmawia z uczniami o treści bajki: Jakie było największe marzenie bohatera? Czy myślicie, że jego marzenie było ważne?

3. Nauka piosenki o marzeniach:

Nauczyciel: Wprowadza piosenkę o marzeniach Marzeniami zmienisz świat.

Praca w grupach: Dzieci powtarzają zwrotki i refren piosenki po nauczycielu.

Wspólne śpiewanie: Dzieci śpiewają piosenkę, najpierw z pomocą nauczyciela, potem samodzielnie.

4. Malowanie marzeń – praca plastyczna:

Nauczyciel: wyjaśnia, że każde dziecko będzie malować obrazek przedstawiający jego marzenia.

Przygotowanie materiałów: Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki, farby, pędzle i wodę.

Indywidualna praca uczniów: Każde dziecko maluje swoje marzenie. Nauczyciel zachęca do kreatywności i różnorodności (nie ma złych marzeń!).

Prezentacja prac: Po zakończeniu malowania dzieci prezentują swoje prace i opowiadają o swoich marzeniach.

5. Podsumowanie, Rozmowa:

Nauczyciel pyta uczniów:

Co sprawia, że marzenia są ważne? Czy marzenia pomagają nam w życiu?

Wspólna refleksja: Nauczyciel podkreśla, że marzenia można realizować, ale czasem wymaga to czasu i pracy.

Zakończenie: Uczniowie wspólnie śpiewają piosenkę o marzeniach.

Temat:

Marzenia – co kryje nasza wyobraźnia?

Autorki: Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel

Adresaci: uczniowie klas I-III szkół podstawowych

Czas trwania i miejsce: 60 minut, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Gościęcinie

15

Cele ogólne:

- Rozwijanie wyobraźni, umiejętności opowiadania historii i wyrażania swoich marzeń oraz budowanie pewności siebie w prezentowaniu swoich prac.

Cele szczegółowe:

- uczeń potrafi opowiedzieć o swoich marzeniach i emocjach związanych z nimi;
- uczeń rozwija umiejętności komunikacyjne, opowiadając o swojej pracy;
- uczeń zyskuje doświadczenie w wystąpieniach publicznych i współpracy z grupą;
- uczeń zapoznaje się z metodą teatralną Kamishibai, która wspiera rozwój narracji.

Metody pracy:

- dyskusja, teatrzyk Kamishibai, praca plastyczna.

Materiały:

- prace plastyczne dzieci stworzone na poprzednich zajęciach (rysunki marzeń o przyszłości),
- drewniana scena do Kamishibai (lub wykonana z kartonu),
- karty narracyjne Kamishibai (puste karty na rysunki dzieci),
- tablica lub flipchart, flamastry, kredki.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie (5 minut):

nauczyciel wita uczniów i pyta, czy pamiętają swoje prace plastyczne z poprzednich zajęć, kiedy rysowali swoje marzenia. Następnie wyjaśnia, że dziś będą mogli opowiedzieć swoje historie przy użyciu specjalnego teatrzyku – Kamishibai.

Pytania wprowadzające: Czy pamiętacie, co narysowaliście? Czy ktoś chciałby opowiedzieć swoją historię na początku zajęć?

2. Prezentacja teatrzyku Kamishibai (5 minut):

nauczyciel wprowadza dzieci do teatru Kamishibai, tłumacząc, jak działa ta metoda Kamishibai (tradycyjna japońska metoda opowiadania historii, gdzie ilustracje wkładane są do małej scenki, a narrator opowiada treść). Dzieci będą mogły użyć swoich rysunków, aby opowiedzieć historie o swoich marzeniach.

3. Przygotowanie do opowiadania (10 minut):

dzieci zostają poproszone, aby wyciągnęły swoje rysunki z poprzednich zajęć. Jeśli ktoś nie ma pracy, mogą stworzyć nową na pustych kartach Kamishibai. Nauczyciel pyta, czy każdy chce przygotować krótką opowieść o swoich marzeniach. Nauczyciel przypomina, że nie muszą bać się opowiadać – każda historia jest ważna!

4. Opowiadanie marzeń przy teatrzyku Kamishibai (30 minut):

dzieci kolejno siadają przed grupą i wsuwają swoje rysunki do scenki Kamishibai. Ich zadaniem jest opowiedzenie o swojej pracy, używając rysunku jako ilustracji. Nauczyciel wspiera uczniów pytaniami pomocniczymi, gdyby ktoś miał trudności.

Przykładowe pytania wspierające:

- Co przedstawia Twój rysunek?
- Dlaczego marzysz o tym, żeby zostać [np. astronautą, strażakiem]?
- Jakie emocje czujesz, myśląc o tym marzeniu?
- Co chciałbyś robić, kiedy już zrealizujesz to marzenie?

5. Podsumowanie (5 minut):

nauczyciel zbiera dzieci w kręgu i pyta o ich wrażenia z prezentacji. Jak się czuliście, opowiadając o swoich marzeniach? Czy ktoś miał podobne marzenie do Twojego? Co można zrobić, aby zrealizować swoje marzenia?

Dyskusja kończy się podkreśleniem, że każde marzenie jest wartościowe i że ważne jest, by zawsze wierzyć w swoje możliwości.

6. Praca plastyczna – karta marzeń (5 minut):

Na zakończenie dzieci dostają czyste kartki i są proszone, aby napisały lub narysowały na nich jedno małe marzenie, które chcą zrealizować jeszcze w tym roku szkolnym. Karty te mogą zostać przyklejone na klasowej tablicy marzeń, by motywować dzieci do działania.

Przewidywane efekty:

- Uczniowie rozwijają umiejętności komunikacyjne i narracyjne.
- Dzieci uczą się wyrażać swoje marzenia w formie opowieści.
- Współpraca z innymi i umiejętność dzielenia się marzeniami wpływa na budowanie relacji w grupie.
- Uczniowie czują się pewniej w wystąpieniach publicznych i rozwoju swoich talentów.

Temat:

**Zabujaj się
w marzeniach
- dekorowanie
metodą decoupage
- zajęcia
podsumowujące
cykl o marzeniach**

Autorki: Anna Weigel, Ilona Troczyńska, Beata Konczalla, Małgorzata Wandzel

Adresaci: uczniowie klas I-III szkół podstawowych

Czas trwania i miejsce: 60 minut, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Gościęcinie

Cel ogólny:

Podsumowanie cyklu zajęć o marzeniach poprzez wspólną pracę artystyczną – dekorowanie krzesła za pomocą rysunków dzieci, wykorzystując metodę decoupage.

Cele szczegółowe:

- uczeń podsumowuje swoje marzenia i pracę nad nimi w formie plastycznej;
 - uczeń uczy się współpracy w grupie i rozwija kreatywność;
 - uczeń zapoznaje się z techniką decoupage;
 - wspólne dzieło staje się symbolem marzeń całej grupy.
-

Metody:

- praca grupowa,
 - technika decoupage,
 - dyskusja podsumowująca.
-

Materiały:

- bujane krzesło (do udekorowania),
 - rysunki dzieci z wcześniejszych zajęć o marzeniach (mogą być wycinki z oryginałów),
 - klej do decoupage (lub rozwodniony klej wikol),
 - nożyczki,
 - pędzle,
 - folia, bandaże gipsowe do obklejania krzesła,
 - lakier (nietoksyczny, bezpieczny dla dzieci).
-

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie:

nauczyciel wita uczniów i przypomina im o cyklu zajęć, który był poświęcony marzeniom. Pyta dzieci, co zapamiętały z tych zajęć i jakie najważniejsze marzenia im towarzyszyły (Jakie marzenia narysowaliście na poprzednich zajęciach? Czy coś zmieniło się w Waszych marzeniach od czasu, gdy je rysowaliście?). Nauczyciel wyjaśnia, że dziś będą wspólnie dekorować krzesło, które stanie się Krzesłem marzeń – symbolem ich wspólnych działań, na którym będą mogli siadać, by opowiadać o swoich marzeniach w przyszłości.

2. Przygotowanie rysunków:

dzieci przeglądają swoje rysunki z poprzednich zajęć. Jeśli rysunki są za duże, dzieci mogą je przyciąć tak, aby pasowały do krzesła (np. do oparcia lub siedziska). Mogą również wyciąć z nich poszczególne elementy, które chcą wykorzystać. Nauczyciel pomaga dzieciom w przygotowaniu wycinków, sugerując, by każde dziecko miało swój wkład w ostateczne dzieło.

3. Malowanie tła:

dzieci nakładają folię na krzesło, następnie obklejają bandażem gipsowym. Jeśli krzesło jest w jasnym kolorze, dzieci mogą najpierw pomalować je farbami akrylowymi, aby stworzyć jednolite tło. To zadanie może być realizowane wspólnie – dzieci mogą wybrać kolor i malować powierzchnię krzesła pod nadzorem nauczyciela.

4. Zastosowanie techniki decoupage:

Instrukcje do decoupage:

1. Przygotowanie kleju:

nauczyciel pokazuje dzieciom, jak przygotować klej (np. mieszając rozwodniony klej wikol lub używając gotowego kleju do decoupage).

2. Nakładanie rysunków:

dzieci po kolei wybierają swoje rysunki i nakładają je na krzesło. Nauczyciel pomaga, aby każdy miał swoją przestrzeń na oparciu, siedzisku lub nogach krzesła.

3. Przyklejanie:

dzieci używają pędzli, by delikatnie posmarować klejem tył rysunku i przyłożyć go do krzesła. Po przyklejeniu, kolejna warstwa kleju jest nakładana na wierzch rysunku, aby go zabezpieczyć.

4. Wygładzanie:

nauczyciel zwraca uwagę, aby dzieci delikatnie wygładzały powierzchnię, usuwając pęcherzyki powietrza.

Uwaga:

Nauczyciel kontroluje proces, aby dzieci pracowały spokojnie i dokładnie.

5. Lakierowanie:

gdy wszystkie rysunki zostaną przyklejone, nauczyciel może nałożyć jedną warstwę nietoksycznego lakieru, aby zabezpieczyć całość pracy. Dzieci mogą obserwować ten etap i dyskutować, jak wygląda ich wspólne dzieło.

6. Podsumowanie i refleksja:

nauczyciel wraz z dziećmi siadają w kręgu wokół udekorowanego „Krzesła marzeń” i prowadzi dyskusję podsumowującą (Jak czuliście się, tworząc wspólne dzieło? Jakie marzenie było dla Was najważniejsze podczas tego cyklu zajęć? Co możemy zrobić, aby te marzenia stały się rzeczywistością?). Każde dziecko może symbolicznie usiąść na „Krzesle marzeń” i opowiedzieć o swoim ulubionym marzeniu z zajęć.

Przewidywane efekty:

- Uczniowie wspólnie tworzą artystyczne dzieło, które będzie trwałym symbolem ich marzeń.
- Uczniowie uczą się techniki decoupage, rozwijając kreatywność i umiejętności manualne.
- Poprzez wspólną pracę uczniowie wzmacniają więzi i uczą się współpracy.

Temat:

Wędrowniki legend. Dostępne Opole - Uwalniamy marzenia

Autorki: Julia Gleń, Anita Jonczyk, Dorota Zahuta

Adresaci: dzieci z klas III szkół podstawowych z Dąbrowy i Popielowa

Czas realizacji: 2 spotkania, warsztaty po 90 minut

Cel ogólny:

- poznanie legend regionalnych,
- popularyzacja gatunku literackiego jakim jest legenda,
- poznanie historii, tradycji kulturowych poprzez poznanie legend z danych miejscowości,
- integracja środowisk kulturalnych i oświatowych w obu miejscowościach, wymiana doświadczeń,
- rozwijanie umiejętności wyrażania emocji, przeżyć, wizualizacja legendy, wypowiedzenia się za pomocą różnych metod twórczych, np. pracy plastycznej,
- przygotowanie do uczestnictwa w kulturze.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie postawy widza na spektaklu,
- pobudzenie do aktywności artystycznej poprzez poznanie różnorodnych środków wyrazu (teatr, muzyka, plastyka, rękodzieło),
- rozwój wrażliwości twórczej dziecka,
- stworzenie możliwości do ćwiczenia motoryki ręki,
- umiejętność zastosowania i łączenia różnych materiałów i ozdób (liście, zioła, kredki, flamastry),
- nadawanie kształtów za pomocą wycinania, klejenia, przyczepiania,
- wzbogacenie wiedzy o pszczołach i o rzemiośle pszczelarza,
- ćwiczenie myślenia dywergencyjnego,
- stworzenie możliwości do nauki rozpoznawania produktów pszczelich i stworzenia świec z węzy pszczelej.

Materiały:

- scena, dekoracja, projektor, ekran, nagłośnienie,
- materiały do warsztatów plastycznych: suszone liście, zioła, kwiaty, kartki, klej, flamastry, koszulki foliowe, papierowe kubeczki, papierowe miseczki, folia streczowa, zszywacze, zszywki, sznureczki, dziurkacze, nożyczki,
- materiały do warsztatów pszczelarskich i przedstawienia: wezy pszczele, knoty, miód, pyłek pszczelej, brystol czarny i kolorowy 20 szt. taśma klejąca, klej, patyki do szaszłyków, folia malarska, sznurek, kolorowe arkusze papieru, klej na gorąco, nożyczki, kolorowe arkusze filcu.

Metody dydaktyczne:

- przedstawienie,
- słuchowisko,
- warsztaty,
- pogadanka,
- prelekcja.

Metody:

- spektakl,
- warsztaty pszczelarskie,
- słuchowisko,
- warsztaty plastyczne z wykorzystaniem ziół.

Przebieg projektu:

W ramach scenariusza **Wędrowki legend** odbędą się dwie wędrowki.

Pierwsza to podróż z legendy **O królowej pszczół** z Popielowa do Dąbrowy. Animatorzy z Centrum Kultury w Popielowie zaprezentują spektakl w teatrze cieni dla dzieci ze szkoły w Dąbrowie. Po spektaklu zostaną przeprowadzone warsztaty pszczelarzkie, podczas których dzieci dowiedzą się o pracy pszczelarza oraz o ulach, które stworzył mieszkaniec gminy Popielów ks. Jan Dzierżon, wykonają także własną świecę z wosku pszczelego i popróbują produktów pszczelich.

Drugą wędrowką będzie podróż z legendy pt. **Mokradło Panny młodej** z Dąbrowy do Popielowa.

Wizyta legendy rozpocznie się od wspólnego odsłuchania słuchowiska. Po wysłuchaniu legendy porozmawiamy na temat czym jest legenda, jak powstaje, gdzie jej szukać. W drugiej części zajęć odbędą się warsztaty wykorzystujące dary natury: liście, suszone kwiaty i zioła. Każdy uczestnik wykona na kartce ilustrację do legendy. Będzie ona miała na celu łączyć różnych czasem nieoczywistych form i pomysłów dając przestrzeń na każdy pomysł i rozwiązanie. Każdy warsztat będzie zakończony podsumowaniem: prezentacją i omówieniem powstałych prac.

Ważnym elementem przebiegu całego projektu będą krzesła, jako symbol uczestnictwa w kulturze: widz – uczestnik – krzesło – zaproszenie. Do warsztatów zostaną wykorzystane krzesła nawiązujące do ważnych elementów kulturowych, przyrodniczych, obu miejscowości.

W Dąbrowie będzie to krzesło kancelisty, element z legendy symbolizujący zamek dąbrowski.

W Popielowie zielone roślinne krzesło, z motywami nawiązującymi do tradycji pszczelarzskich.

Temat:

**„Działanie i Tworzenie”
w ramach tworzenia
Galerii Zielony Zakątek
w Zespole Szkół
Specjalnych w
Zawadzkiem**

Autorzy: Artur Walkowiak, Piotr Nawrot

Adresaci: uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Zawadzkiem

18

Wprowadzenie:

Sztuka, we wszystkich dostępnych formach, daje możliwość wyzwolenia w dziecku niepełnosprawnym intelektualnie, tego co ukryte i niedostępne. Pozwala zrozumieć świat, spełnić się i wyrazić to, czego nie potrafi wyrazić słowami. Opracowany scenariusz jest przeznaczony do realizacji dla uczniów szkoły niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim których kształcenie ma umożliwić rozwijanie percepcji wzrokowej i spostrzegania, poznawanie najbliższego środowiska społeczno-kulturowego, kształcenie twórczości artystycznej.

W ramach przeprowadzonych zajęć uczniowie będą tworzyć prace plastyczne. Każda praca będzie traktowana jak prawdziwy wytwór sztuki i znajdzie swoje miejsce w Galerii „Zielony Zakątek”. Często bywa tak, że tworzymy tzw. dostępne miejsca, do których mogą przyjść osoby niepełnosprawne aby mieć kontakt ze sztuką. Tym razem to w Zespole Szkół Specjalnych w Zawadzkiem chcemy stworzyć dostępne miejsce w którym tzw. „pełnosprawni” będą mogli przyjść i zapoznać się ze sztuką tworzoną przez osoby niepełnosprawne. Projekt wpisuje się w tworzenie OPOLSKIEGO – dostępnego opartego na „Działaniu i Tworzeniu”.

Założenia teoretyczne scenariusza:

Scenariusz „działanie i tworzenie” inspirowany jest naturalną ciekawością dziecka oraz istotą aktywnego zdobywania wiedzy. Pozwala uczniowi wzbogacać swoją wiedzę kulturową, uczy wyrażania emocji, pozawerbalnych metod komunikacji, wspiera rozwój poznawczy, ułatwia rozumienie relacji przestrzennych. Kontakt ze sztuką w naturalny sposób wzbogaca wiedzę dotyczącą relacji społecznych. Scenariusz może być modyfikowany i uzupełniany w ciągu roku szkolnego.

Materiały:

- m.in. płótno, brystol, sklejka drewniana, farby, pędzle, kredki, flamastry, glina, modelina, plastelina, klej.
 - w ramach zakupu materiałów jest planowany zakup 31 ramek, w których zostaną umieszczone prace uczniów.
-

Cel szczegółowy:

Celem nadrzędnym jaki został wyznaczony jest nauczenie uczniów czerpania radości z tworzenia, i aktywności plastycznej. Różnorodność w kwestii tematyki, jak i stosowanych technik pracy ma pozwolić każdemu dziecku odnaleźć coś dla siebie i poczuć, że jest twórcą.

Cele szczegółowe:

- rozbudzanie wyobraźni, wrażliwości estetycznej i ciekawości poznawczej;
- poznawanie różnorodności form artystycznych;
- umożliwienie wyrażania siebie, swoich uczuć i stanów emocjonalnych, poprzez ekspresję plastyczną, muzyczną i teatralną;
- kształtowanie twórczego podejścia do zadań i umiejętności radzenia sobie z trudnościami;
- wprowadzenie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- ćwiczenie myślenia dywergencyjnego;
- stworzenie możliwości do nauki rozpoznawania produktów pszczelich i stworzenia świec z węzy pszczelej.

Przebieg:

Prace będą tworzone przez każdego ucznia w sposób możliwie najbardziej samodzielny.

Założeniem jest tworzenie prac razem z rodzicami i opiekunami aby umożliwić spędzanie wspólnie czasu wolnego. Każdy z autorów tworzy pracę plastyczną w sposób dowolny, ze względu na różny stopień niepełnosprawności – ważne jest aby praca powstała i znalazła swoje miejsce w galerii „Zielony Zakątek”. Technika jest dowolna. Założenie jest takie, żeby prace nie przekraczały wymiaru A-4 i były w miarę płaskie.

Po wykonaniu prac przez każdego z uczniów, zostaną one odpowiednio zabezpieczone i przygotowane do wyeksponowania. Prace zostaną umieszczone w przygotowanych ramach i zawieszona w szkolnej galerii „Zielony Zakątek”. Przygotowanie galerii jest po stronie nauczycieli Zespołu Szkół Specjalnych w Zawadzkiem. Następnie zostanie ustalony odpowiedni termin otwarcia wystawy, zostaną zaproszeni rodzice, media i goście. W ten sposób chcemy zachęcić do tworzenia kolejnych prac i kolejnych wystaw w Zespole Szkół Specjalnych w Zawadzkiem.

Formy pracy:

- praca indywidualna lub grupowa, zajęcia w plenerze.
-

Metody pracy:

- praktycznego działania, poszukująca, twórcza, plastyczna
 - Metody te pozwolą uczniom na zdobycie nowych wiadomości i umiejętności w sposób łatwy, a jednocześnie zmotywują je do działania. Zaspokoją ich potrzeby, rozwiną indywidualne zainteresowania i zdolności.
-

Techniki pracy:

- malarstwo farbami plakatowymi, akwarelami, witrażowymi, akrylowymi;
- rysunek kredkami, pastelami olejnymi, suchymi, ołówkiem, węglem;
- formy rzeźbiarskie- modelina, masa solna, plastelina, nici, płótno.

W ramach realizacji scenariusza jest planowany zakup materiałów, przykładowo – płótno, brystol, sklejka drewniana, farby, pędzle, kredki, flamastry, glina, modelina, plastelina, klej, w ramach zakupu materiałów jest planowany zakup 31 ramek, w których zostaną umieszczone prace uczniów.

Równoległe z powstawaniem prac i Galerii „Zielony Zakątek” powstaną dwa identyczne krzesła. Będzie to wspólna praca uczniów i nauczycieli Zespołu Szkół Specjalnych w Zawadzkiem. Jedno krzesło pozostanie w Szkole, drugie znajdzie swoje miejsce w Muzeum Śląska Opolskiego jako rezultat współpracy w ramach Projektu Opolskiej Sieci Mentorów Kultury.

Galeria to miejsce, w którym też można się zatrzymać, usiąść i obcować ze sztuką. Jeżeli usiąść to najlepiej na krzesło wygodnie i komfortowo. Krzesło ma symbolizować bezpieczne i dostępne miejsce w szkole w bezpiecznym „Zielonym Zakątku”.

Realizacja projektu z krzesłem zostanie udokumentowana i powstanie krótki film przedstawiający proces powstawania wspólnej pracy.

W ramach podsumowania projektu Opolska Sieć Mentorów jest planowany przyjazd uczniów i nauczycieli Zespołu Szkół Specjalnych w Zawadzkiem do Opola i uczestniczenie w wspólnym ustawieniu krzeseł pochodzących z różnych instytucji związanych z edukacją i kulturą w Muzeum Śląska Opolskiego.

Założeniem scenariusza jest aby po udziale i realizacji projektu pozostało miejsce – Galeria „Zielony Zakątek” – jako miejsca dostępnego i otwartego, w którym będą realizowane projekty i spotkania i wystawy.

Temat:

Kreatywna oaza młodych

Autorki: Monika Markowska i Katarzyna Jaruszewicz-Kot

Adresaci: młodzież i młodzi dorośli w wieku 15-25 lat

Czas i miejsce realizacji: Artystyczna Oaza Młodych - w siedzibie Izby Techniki Młynarskiej w Namysłowie oraz otoczenie, w tym plenerowe przestrzenie do pracy artystycznej – uczestnicy, ok. 1 miesiąc

19

Cel projektu:

Stworzenie przestrzeni dla młodzieży oraz młodych dorosłych do wspólnego odkrywania, rozwijania i wyrażania swoich umiejętności artystycznych. Projekt ma na celu integrację społeczności, rozwijanie kreatywności i kształtowanie umiejętności praktycznych oraz teoretycznych w sztukach plastycznych.

Etapy projektu:

Rekrutacja uczestników: Otwarty nabór dla Organizacja spotkania informacyjnego, podczas którego przedstawimy cele projektu i możliwości udziału oraz harmonogram i tematykę spotkań

Warsztaty tematyczne: Ink Art - malowanie tuszem alkoholowym - akwarela + tusz atramentowy - malowanie na kafelkach - warsztaty ceramiczne.

Projekty grupowe: Uczestnicy podzieleni na małe grupy będą pracować nad wspólnymi projektami, które będą łączyły różne techniki i style.

Tematy projektów: mogą obejmować: „Moja przestrzeń”, „Emocje w sztuce”, „Kultura lokalna”. Spotkania z artystami: Organizacja spotkań z lokalnymi artystami i specjalistami, którzy podzielą się swoim doświadczeniem i wiedzą.

Plener artystyczny: Organizacja pleneru, podczas którego uczestnicy będą mogli pracować nad swoimi projektami w inspirującej scenerii.

Wystawa końcowa: Zorganizowanie wystawy, na której zaprezentowane zostaną prace uczestników powstałe podczas warsztatów. Wernisaż z zaproszonymi gośćmi, w tym rodzinami uczestników, przedstawicielami lokalnych mediów oraz społeczności.

Ewaluacja projektu: Podsumowanie działań, zbieranie opinii uczestników oraz ich rodziców/opiekunów. Ocena osiągniętych celów i zaplanowanie dalszych działań na podstawie zebranych doświadczeń.

Metody promocyjne:

- zakładka na stronie internetowej Artystycznej Oazy Młodych;
 - media społecznościowe: tworzenie wydarzeń i postów promujących projekt;
 - plakaty i ulotki w lokalnych szkołach i instytucjach kulturalnych.
-

Materiały:

- tusze do INK ART,
- bloki A3, Ramki A3, Bloki do akwareli A4,
- akwarele 24 kolory, pędzle do akwareli, ramki A4,
- twarde ołówki do akwareli,
- cienkopisy do konturowania,
- pisaki do malowania na szkle,
- materiały ceramiczne,
- materiały promocyjne.

Cel projektu:

rozwój kreatywności i umiejętności artystycznych uczestników.

Rozwój Artystyczny: umożliwienie młodzieży eksploracji różnych technik malarskich i artystycznych, co pozwoli im odkryć własny styl i zainteresowania.

Wsparcie ekspresji emocjonalnej: sztuka jest często sposobem wyrażania emocji. Warsztaty mogą pomóc młodzieży w zrozumieniu i wyrażeniu swoich uczuć w twórczy sposób.

Kształtowanie umiejętności: poprzez praktyczne ćwiczenia, uczestnicy zdobędą nowe umiejętności związane z technikami malarskimi, co przyczyni się do ich rozwoju jako artystów.

Integracja społeczna: warsztaty to doskonała okazja do nawiązywania nowych znajomości i współpracy z rówieśnikami, co sprzyja integracji grupy i budowaniu więzi społecznych.

Zwiększanie pewności siebie: tworzenie sztuki i osiąganie postępów w malarstwie, nawet na poziomie amatorskim, może znacznie zwiększyć pewność siebie uczestników.

Promowanie czasu spędzonego offline: W dobie cyfrowej, warsztaty artystyczne dają młodzieży szansę na oderwanie się od ekranów i skupienie się na manualnej pracy, co ma pozytywny wpływ na ich zdrowie psychiczne.

Odkrywanie techniki InkArt i malarstwo akwarelowe: uczenie uczestników o różnych stylach malarskich, takich jak InkArt i akwarela, może zainspirować ich do dalszego eksplorowania sztuki.

Tworzenie unikalnych dzieł sztuki: uczestnicy stworzą własne prace, które mogą stać się pięknymi pamiątkami lub dekoracjami, co może dodatkowo motywować do pracy.

Trwałość projektu: w kolejnych miesiącach będziemy kontynuować spotkania rozszerzając techniki sztuk plastycznych. Młodzież będzie mogła zgłosić swoje prace w konkursach dedykowanych sztukom plastycznym.

Temat:

Na kawie u Praszmy

Autorki: Patrycja Puzio, Alicja Świerczewska-Koss

Adresaci: proponowana liczba uczestników: 50, osoby w różnym wieku

Czas i miejsce realizacji: ok. 260 minut, Tułowicki Ośrodek Kultury

20

Wprowadzenie:

Scenariusz dotyczy historii rodu Praschmy i jego wpływu na rozwój Tułowic oraz Śląska. Scenariusz przeznaczony jest dla instruktorów, animatorów, edukatorów, zainteresowanych poszerzeniem wiedzy z zakresu historii lokalnej i jej wpływu na aktualny stan postrzegania miejscowości w kraju i zagranicą.

Powstanie Tułowic, legenda o malowniczej miejscowości położonej w województwie opolskim, to okazja do zapoznania się z lokalną historią i tradycjami oraz ich wpływem na rozwój regionu.

Cele:

- zapoznanie uczestników z historią rodu Praschmów,
 - poznanie pojęć fason, dekoracja rodzaje zdobień porcelany i ceramiki,
 - zapoznanie uczestników z charakterystycznymi sygnaturami obowiązującymi na przestrzeni lat,
 - warsztaty ciastko z sygnaturą Tillowitz,
 - przełamanie barier i poszerzenie umiejętności kreatywnego myślenia,
 - aktywizacja włączająca seniorów do wspólnych działań jako osób ze specjalnymi potrzebami,
 - integracja poprzez wspólne działania,
 - stworzenie krzesła przez grupy z poszczególnych jednostek na terenie gminy Tułowice symbolizującego zaproszenie do wspólnego stołu, którym jest integracja międzypokoleniowa,
 - współpraca włączająca jednostki z terenu gminy Tułowice,
 - podkreślenie ważności wartości materialnych i niematerialnych,
 - nauka przez wspólne działania współpraca ze Zespołem Szkół Zawodowych im. Bronisława Koraszewskiego nr 4 w Opolu,
 - możliwość realizacji finałowego wydarzenia z użyciem krzesła jako elementu zbiorowego pokazu w formie happeningu w wybranym miejscu,
 - Warsztaty będą odbywały się w Sali widowiskowej Tułowickiego Ośrodka Kultury, gdzie znajduje się odpowiednia infrastruktura do organizacji.
-

Materiały:

- art. spożywcze do wykonania ciasteczek (mąka, cukier, etc.),
- fartuszki, rękawiczki, papier do pieczenia,
- elementy dekoracyjne stołu: obrusy, serwetki, świeczniki,
- akcesoria do pakowania ciastek, cefalon, wstążki, naklejki, art. papiernicze,
- art. dekoracyjne do ozdoby krzesła.

Przebieg:

Wstęp (15 minut):

Animator zapoznaje uczestników z harmonogramem przebiegu zajęć i ich celem. Sprawdza ich dotychczasową wiedzę dotyczącą rodu Praschma zadając pytania na temat historii okolicy. Pytania mają stanowić element rozluźnienia uczestników. Prowadzący prosi, aby uczestnicy opowiedzieli czy słyszeli o tułowickich legendach i produkcji ceramiki.

Warsztat 1. Ciastko z sygnaturą (ok. 100 minut):

Uczestnicy zajmują miejsca przy wspólnym stole. Każdy z nich ma przygotowane składniki do wykonania ciastka. Prowadzący udziela wskazówek na podstawie, których uczestnicy mieszają ze sobą składniki. Grupa seniorów opowiada o przepisach z dziecięcych lat, uczestnicy starają się zapamiętać, któryś z przepisów. Uczestnicy wykonują ciasteczka z sygnaturą przy pomocy dostępnych produktów i akcesoriów. Uczestnicy pakują część ciastek i ozdabiają opakowania.

Warsztat 2. Przekaż przepis dalej (10 minut):

Na stoliku leżą kolorowe kartki, akcesoria piśmiennicze, naklejki itp. Uczestnicy spisują przepisy na podstawie zapamiętanych przez nich informacji, które zostały podane przez seniorów. Ćwiczenie to pozwoli uczestnikom zdobyć nowy przepis. Przygotowane wcześniej na kartkach przepisy uczestnicy wkładają do kopert.

Warsztat 3. Krzesło dosłownie i w przenośni (15 minut):

Na środku sali ustawione jest krzesło, które uczestnicy mają za zadanie ozdobić dostępnymi materiałami i umieścić na nim koperty z zapamiętanym i zapisanym wcześniej przepisem.

Warsztat 4. Na kawie u Praschmy (120 minut):

Przejdźcie z wykonanymi ciastkami z sygnaturą i krzesłem do Muzeum Ceramiki Tułowice po Kolei, gdzie wspólnie przy użyciu dostępnych materiałów przygotowany zostanie stół, przy którym zasiądą wszyscy uczestnicy. Krzesło to metafora drogi, którą pokonujemy, aby finalnie zasiąść przy wspólnym stole.

Warsztat 5. Krzesło - Opole spełniamy marzenia (120 minut):

Krzesło to metafora drogi, którą pokonujemy, aby finalnie zasiąść przy wspólnym stole. Przygotowanie krzesła do dalszej podróży zachęcając do odwiedzin Tułowic i poznania historii.

Możliwość realizacji finałowego wydarzenia, pokaz w formie happeningu w wybranym miejscu.

Podsumowanie:

Prowadzący wspólnie z grupą podsumowują warsztaty. Animator prosi, aby każdy podzielił się swoją refleksją z warsztatów w kontekście przekazu wartości materialnych i niematerialnych oraz ich wpływie na kulturę i rozwój. Uczestnicy opowiadają o zapamiętanych przez nich historycznych momentach w dziejach Tułowic. Dzielą się wrażeniami z poszczególnych warsztatów. Grupa analizuje przebieg warsztatów, przedstawia swoje sugestie i uwagi.

Temat:

Tradycje bożonarodzeniowe na Śląsku – poznajemy zwyczaje i przygotowujemy ozdoby choinkowe

Autorki: Justyna Sowińska, Małgorzata Blach-Margos

Adresaci: uczniowie klas I-IV szkół podstawowych (scenariusz jest na tyle uniwersalny, że można go wykorzystać w ramach organizacji działań z obszaru edukacji kulturalnej, w swoim lokalnym środowisku, skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym także osób o utrudnionym dostępie do kultury)

Czas i miejsce realizacji: ok. 60 minut

21

Wprowadzenie:

Tradycje na Górnym Śląsku są bogate i różnorodne. Wynika to z faktu, że region ten przez wieki znajdował się pod panowaniem kilku państw, a na jego obszarze zamieszkiwały odrębne grupy etniczne i narodowości. W rezultacie w śląskiej kulturze przenikają się wpływy słowiańskie, polskie, niemieckie. Boże Narodzenie to święta, które cechuje rodzinna, domowa, serdeczna atmosfera, a towarzyszą im gościnność i otwartość na drugiego człowieka. Okres Bożego Narodzenia jest wypełniony zwyczajami i obrzędami, które stanowią o jego wyjątkowości. Z badań opinii społecznej wynika, że wciąż bardzo duża część społeczeństwa podtrzymuje świąteczne tradycje i zwyczaje, takie jak: składanie życzeń, dzielenie się opłatkiem, spożywanie tradycyjnych potraw wigilijnych, ubieranie choinki, wręczanie prezentów, zachowanie postu w Wigilię. Czy wiemy jednak, skąd te tradycje się wzięły i co dawniej oznaczały?

Metody dydaktyczne:

- wykład,
 - warsztat,
 - pogadanka,
 - rozmowa kierowana,
 - gry sensoryczne.
-

Formy pracy:

- indywidualna i grupowa
-

Materiały:

- papier biały i kolorowy, maty ochronne na stoły, kolorowe flamastry, orzechy, jabłka, suszone owoce, pierniki, cynamon kora, anyż, przyprawa do piernika, flamastry, bibuła, słoma, szyszki, brokat, kolorowe wstążki, sznurek naturalny, koraliki, kawałki materiału, klej, nożyczki, dziurkacze, nagrania kolęd;
 - sprzęt: rzutnik, ekran, laptop, prezentacja multimedialna, tablica.
-

Cele ogólne:

- poznanie śląskich tradycji związanych z Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem;
 - rozwijanie umiejętności plastycznych i kreatywności poprzez tworzenie ozdób choinkowych;
 - stworzenie postawy otwartej społecznie.
-

Cele szczegółowe:

- uczeń potrafi wymienić śląskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem;
- uczeń wie, co to jest adwent;
- uczeń rozumie, czym są roraty i zna ich znaczenie w okresie adwentu;
- uczeń wie, kim jest św. Mikołaj i zna tradycję jego odwiedzin na Śląsku;
- uczeń zna tradycje związane z Wigilią, takimi jak kolacja wigilijna i potrawy;
- uczeń potrafi wymienić tradycyjne potrawy śląskiej kolacji wigilijnej;
- uczeń rozumie, dlaczego choinka jest ważnym symbolem świątecznym;
- uczeń zna tradycję kolędowania na Śląsku;
- uczeń zna dawne zwyczaje śląskie (pochód Józefa z Dzieciątkiem, strzelanie w Wigilię);
- uczeń potrafi samodzielnie stworzyć ozdobę choinkową.

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie (10 minut):

Nauczyciel wita uczniów i zapowiada temat lekcji, tłumacząc, że dziś poznają dawne i obecne śląskie tradycje bożonarodzeniowe. Krótkie pytania wprowadzające (odpowiedzi nauczyciel zapisuje na tablicy w postaci tabeli z rubrykami: dawniej i dziś):

- Jak obchodzicie Boże Narodzenie w domu?
- Jakie zwyczaje znacie? Czy są jakieś szczególne świąteczne tradycje w waszych rodzinach?
- O jakich dawnych zwyczajach opowiadali Wam rodzice i dziadkowie?

2. Rozmowa kierowana i prezentacja tradycji bożonarodzeniowych na Śląsku (20 minut):

Adwent: nauczyciel inicjuje rozmowę o adwencie, czym jest okres poprzedzający święta Bożego Narodzenia i jakie zwyczaje się z nim wiążą (np. świece na wieńcu adwentowym)

Roraty: nauczyciel tłumaczy, czym są roraty – poranne msze adwentowe, na które dzieci przynoszą lampiony. Wyjaśnia, że na Śląsku jest to ważny zwyczaj, w którym aktywnie uczestniczą całe rodziny.

Święty Mikołaj: nauczyciel pyta, z czym wiąże się data 6 grudnia. Kieruje rozmowę tak, aby dzieci opowiedziały, jak obchodzony jest ten dzień w ich domach. Wyjaśnia, że dawniej na Śląsku odbywały się pochody Józefa z Dzieciątkiem, które zostawiało dzieciom drobne prezenty. Nauczyciel dopisuje zwyczaj pochodu Józefa z Dzieciątkiem na tablicy (w rubryce „dawniej”).

Gra sensoryczna: na stoliku ustawione są trzy pudełka przykryte materiałem, w których znajdują się jabłka, orzechy i pierniki. Nauczyciel wybiera trzech ochotników, którzy kolejno podchodzą i wkładają rękę do pudełka, odgadując jego zawartość wyłącznie za pomocą dotyku. Uczniowie dowiadują się, jakie prezenty otrzymywały dawniej dzieci na Śląsku z okazji świąt.

Choinka: nauczyciel wyjaśnia, że na Śląsku choinka pojawia się w domach zazwyczaj w dzień Wigilii. Opowiada, jak dawniej ozdabiano choinki na Śląsku – własnoręcznie wykonanymi ozdobami z papieru, słomy, jabłek i pierników.

Wigilia: nauczyciel czyta uczniom fragment dawnej kroniki wsi (tekst o Wigilii na prezentacji) i pyta, jakie wydarzenie zostało opisane. Nauczyciel dopisuje zwyczaj strzelania po Wigilii na tablicy (w rubryce „dawniej”).

Nauczyciel wybiera trzech ochotników i daje im do powąchania trzy słoiczki z przyprawami (cynamon, anyż, przyprawa do piernika). Dzieci odgadują nazwy przypraw charakterystycznych dla świątecznych wypieków. Nauczyciel pyta uczniów, jakie potrawy pojawiają się w ich domach na wigilijnym stole. Nauczyciel opowiada, że Wigilia na Śląsku, tak jak w innych regionach Polski, jest bardzo ważnym dniem. Na stole pojawia się sianko, 12 potraw (nawiązanie do liczby apostołów), a pod obrusem kładzie się monetę na szczęście. Na Śląsku tradycyjnymi daniami są: moczka (ciasto piernikowe z bakaliami), makówki, kapusta z grochem, ryba, barszcz z uszkami.

Kolędowanie: na Śląsku istnieje tradycja kolędowania, czyli odwiedzania domów przez grupy kolędników, którzy śpiewają kolędy i życzą mieszkańcom zdrowia oraz pomyślności. Nauczyciel odtwarza uczniom fragmenty trzech kolęd, prosząc o podanie pierwszych słów każdej kolędy.

3. Warsztaty plastyczne – Tworzenie ozdób choinkowych (20 minut):

Nauczyciel wprowadza dzieci do części warsztatowej, tłumacząc, że jednym z pięknych śląskich zwyczajów jest ozdabianie choinki własnoręcznie wykonanymi ozdobami. Instrukcja wykonania prostych ozdób choinkowych (np. papierowe gwiazdki, bombki z papieru, łańcuchy z bibuły, serca z kolorowego papieru). Dzieci wybierają materiały i przystępują do pracy, tworząc własne ozdoby. Nauczyciel w trakcie zajęć pomaga i podpowiada.

4. Podsumowanie lekcji i zakończenie (10 minut):

Wspólna rozmowa:

- Jakie tradycje bożonarodzeniowe na Śląsku zapamiętaliście?
- Czy któreś z nich obchodzicie w swoich domach?

Omówienie zapisu z tablicy.

Prezentacja wykonanych ozdób. Można je zawiesić na klasowej choince lub dzieci zabiorą je do domu. Podziękowanie za aktywny udział i zakończenie.

Temat:

Dostępne Opole – spełniamy marzenia

Autorki: dr Magdalena Przysiężna-Pizarska, Katarzyna Mazur-Kulesza

Adresaci: Młodzież, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby dorosłe. Od 13-70 lat, Zaangażowanie osób, tym młodzieży, która ucierpiała podczas ostatniej powodzi z miejscowości Lewin Brzeski i Brzeg (ok. 30 osób).

Grupa odbiorcza warsztatów: 1. Młodzież w wieku 13-19 lat: uczestnicy warsztatów to uczniowie szkół średnich oraz uczelni wyższych. Młodzież w tym wieku jest często otwarta na nowe idee, chętna do angażowania się w sprawy społeczne i wyrażania swoich opinii.

2. Młodzież z niepełnosprawnościami: Osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności (fizyczne, sensoryczne, intelektualne), które mogą mieć doświadczenia związane z brakiem dostępności w przestrzeni publicznej. Udział tych osób jest kluczowy dla wzbogacenia dyskusji i zrozumienia realnych potrzeb.

3. Młodzież pełnosprawna: młodzież, która nie ma niepełnosprawności, ale jest zainteresowana tematyką dostępności i równości społecznej. Ich udział jest ważny dla budowania empatii oraz zrozumienia różnorodności w społeczeństwie.

4. Wolontariusze i aktywiści: osoby zaangażowane w działania na rzecz dostępności, równości i integracji, które mogą pełnić rolę liderów, mentorów lub moderatorów w grupach. Ich doświadczenie i wiedza mogą pomóc w prowadzeniu warsztatów.

5. Nauczyciele i pracownicy młodzieżowi: osoby, które pracują z młodzieżą, takie jak nauczyciele, pedagodzy, terapeuci. Mogą uczestniczyć w warsztatach, aby zdobyć wiedzę i narzędzia do pracy z młodzieżą na temat dostępności.

6. Przedstawiciele lokalnych organizacji i instytucji: Reprezentanci organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz urzędów, które zajmują się tematyką dostępności i integracji. Mogą przyczynić się do dyskusji na temat wprowadzania zmian w politykach lokalnych.

Grupa odbiorcza warsztatów Dostępne Opole – spełniamy marzenia jest zróżnicowana i obejmuje młodzież o różnych doświadczeniach i perspektywach. Włączenie zarówno osób z niepełnosprawnościami, jak i pełnosprawnych tworzy przestrzeń do otwartej dyskusji, a także sprzyja wzajemnemu zrozumieniu i empatii. Udział nauczycieli i aktywistów wzbogaca warsztaty o wiedzę i praktyczne umiejętności, co sprzyja efektywnej nauce i działaniach na rzecz dostępności.

Czas i miejsce realizacji: ok. 90 minut, sala warsztatowa / sala lekcyjna

Cele zajęć:

1. Zwiększenie świadomości na temat dostępności przestrzeni publicznych w Opolu.
2. Promowanie idei równości i integracji wśród młodzieży.
3. Edukacja kulturalna z zakresu dostępności informacyjno-komunikacyjnej oraz architektonicznej.
4. Rozwijanie umiejętności współpracy w grupie oraz kreatywnego myślenia.
5. Wykorzystanie symbolu krzesła jako miejsca spotkania i wymiany myśli.
6. Rozwijanie świadomości o zagrożeniach jakie niesie ze sobą natura, w naszym przypadku woda.
7. Rozmawianie o symbolach i wartościach, które są ważne – dostępność, równość, zaufanie, współdziałanie.

Materiały:

- różne rodzaje krzeseł (np. krzesła biurowe, stołki, krzesła na kółkach),
- farby do tkanin, pędzle, materiały do dekoracji (klej, kolorowy papier, tkaniny), kartki papieru, długopisy, pisaki,
- projektor i laptop (do prezentacji),
- przykłady projektów dostępnych przestrzeni, symboli i wartości, które są ważne w naszym społeczeństwie (zdjęcia, filmy).

Zakładane efekty:

Trzydzieści osób weźmie udział w artystycznych warsztatach o tematyce dostępności, symbolach i wartościach. Hasło Dostępne Opole – spełniamy marzenia niesie za sobą głębokie przesłanie, które łączy ideę dostępności z aspiracjami młodych ludzi. To nie tylko slogan, ale zaproszenie do działania, które ma na celu budowanie równości w przestrzeni publicznej i społeczeństwie.

1. Dostępność jako fundament równości

Dostępność odnosi się do tego, jak łatwo różne grupy ludzi mogą korzystać z przestrzeni publicznych, usług, informacji i zasobów. W Opolu, jak w wielu innych miastach, istnieje potrzeba dostosowania infrastruktury tak, aby była przyjazna dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin z małymi dziećmi czy osób z czasowymi ograniczeniami.

- **Przykład:** Dostosowanie chodników, budynków publicznych i transportu publicznego zwiększa swobodę poruszania się dla wszystkich mieszkańców. Kiedy każdy ma dostęp do przestrzeni, tworzymy społeczeństwo, w którym wszyscy mogą realizować swoje marzenia i cele.

2. Włączenie młodzieży

Młodzież jest przyszłością każdego społeczeństwa. Angażując ich w procesy decyzyjne oraz działania na rzecz dostępności, kształtujemy postawy tolerancji, empatii i zrozumienia.

- **Przykład:** Warsztaty takie jak Dostępne Opole – spełniamy marzenia dają młodym ludziom szansę na wyrażenie swoich opinii, co sprawia, że czują się słyszani i doceniani. To wzmacnia ich poczucie przynależności i odpowiedzialności za swoją społeczność. Połączenie pokoleń jest dobrym przykładem porównania również wartości i symboli jakie niesie ze sobą „dostępność”.

3. Symbolika krzesła

Krzesło jako symbol ma wiele znaczeń. To miejsce spotkań, wymiany myśli, ale także przestrzeń, w której można marzyć i planować. Użycie krzesła w kontekście zajęć wskazuje na równość – każdy ma prawo do zajęcia miejsca i wyrażenia swojego zdania.

- **Przykład:** Kiedy wszyscy uczestnicy siadają na równi, niezależnie od swoich możliwości, tworzy się przestrzeń do otwartej dyskusji. Krzesło staje się symbolem wspólnego działania na rzecz dostępności.

4. Marzenia jako motywacja do działania

Marzenia są napędem do działania. Młodzież często ma wielkie aspiracje, które mogą być realizowane tylko w otwartym, dostępnym społeczeństwie. Dlatego ważne jest, aby nie tylko mówili o swoich marzeniach, ale również czuli, że mają narzędzia do ich spełnienia.

- **Przykład:** Projekty młodzieżowe, które skupiają się na dostępności, mogą przynieść realne zmiany w ich otoczeniu, co wzmocni ich wiarę w to, że mogą wpływać na rzeczywistość.

5. Integracja społeczna

Dostępne Opole promuje ideę integracji społecznej, w której każdy, niezależnie od swojej sytuacji, ma szansę uczestniczyć w życiu społeczności. Wspólne działania na rzecz dostępności mogą pomóc przełamać stereotypy i uprzedzenia.

- **Przykład:** Organizacja wydarzeń, w których biorą udział zarówno osoby pełnosprawne, jak i te z niepełnosprawnościami, może sprzyjać wzajemnemu zrozumieniu i budowaniu relacji opartych na szacunku.

Metody pracy:

1. Metoda warsztatowa: uczestnicy pracują w małych grupach, co sprzyja współpracy i kreatywności. Dzięki wspólnemu działaniu mają możliwość wymiany pomysłów i doświadczeń. Dyskutują o symbolach i wartościach, wybierają symbol, które kojarzą im się z dostępnością, bądź tworzą własne projekty.

Zastosowanie: W trakcie dekorowania krzeseł oraz podczas tworzenia wizji dostępności w Opolu. Grupy mogą wspólnie dyskutować, jak ich pomysły przekładają się na efekty tworzenia krzesła, które będzie ich symbolem dostępności.

2. Burza mózgów: technika ta polega na swobodnym generowaniu pomysłów, bez oceniania ich w pierwszej fazie. Uczestnicy są zachęceni do mówienia o wszystkich swoich pomysłach.

Zastosowanie: Podczas wstępnej dyskusji na temat tego, co oznacza dostępność i jaki mogą być jej symbole oraz jakie marzenia mają dotyczące problemu dostępności. To pozwala na otwartą wymianę idei, która może być później rozwijana.

3. Praca w grupach: uczestnicy dzielą się na mniejsze grupy, co sprzyja lepszej interakcji i zaangażowaniu. Każda grupa ma konkretne zadanie do wykonania. Grupa w której znajdują się różne grupy wiekowe może porównywać swoje doświadczenia i zrealizować wspólne przedstawienia na tkaninach symboli i wartości, które kojarzą się z dostępnością.

Zastosowanie: Umożliwia tworzenie i prezentację „krzesła dostępności”, a także sprzyja dyskusjom o dostępności w Opolu i tworzeniu wizji idealnych miejsc.

4. Metoda projektu: uczestnicy pracują nad konkretnym projektem, który łączy teorię z praktyką. Tworzenie realnych rozwiązań na konkretne problemy.

Zastosowanie: Tworzenie pomysłów na dostępne przestrzenie oraz projektowanie „krzesła dostępności” jako formy wyrażenia ich wizji na temat dostępności.

5. Role-playing (odgrywanie ról): Uczestnicy wcielają się w różne postacie, co pozwala im lepiej zrozumieć perspektywę innych ludzi.

Zastosowanie: Symulacje sytuacji dotyczących dostępności, np. korzystania z transportu publicznego lub poruszania się po mieście. Uczestnicy mogą wcielić się w rolę osoby z niepełnosprawnością, co zwiększa empatię i zrozumienie problemów, z jakimi się borykają.

6. Prezentacja multimedialna: użycie prezentacji, filmów i zdjęć do przekazywania informacji w atrakcyjny sposób.

Zastosowanie: Podczas wykładu inspiracyjnego na temat dostępności w Opolu. Wizualizacje mogą pomóc lepiej zrozumieć problemy oraz osiągnięcia związane z dostępnością.

7. Dyskusja moderowana: prowadzona przez nauczyciela lub moderatora dyskusja, która zachęca do dzielenia się pomysłami i refleksjami.

Zastosowanie: Po prezentacjach grupowych, aby każdy uczestnik mógł podzielić się swoimi spostrzeżeniami na temat pomysłów innych grup oraz przedyskutować, jak można je wprowadzić w życie.

8. Metoda refleksji: uczestnicy mają okazję do przemyślenia swoich doświadczeń i nauk wyciągniętych podczas zajęć.

Zastosowanie: Na końcu zajęć, aby każdy mógł podzielić się swoimi refleksjami na temat tego, czego się nauczył i jakie ma plany na przyszłość związane z dostępnością w Opolu.

Podsumowanie:

Wykorzystanie różnorodnych metod pracy podczas realizacji scenariusza Dostępne Opole - spełniamy marzenia sprzyja aktywnemu uczestnictwu młodzieży, rozwija ich umiejętności interpersonalne oraz kreatywność, a także buduje świadomość na temat znaczenia dostępności w życiu codziennym. Wspólne działania prowadzą do lepszego zrozumienia problemów i wyzwań, z jakimi borykają się różne grupy społeczne, co jest kluczowe w dążeniu do równości i integracji.

Plan zajęć:

Wprowadzenie (15 minut):

Powitanie i przedstawienie celu zajęć. Krótkie wprowadzenie na temat problemu dostępności. Wyjaśnienie, jak krzesło będzie symbolem spotkania, równości i przestrzeni do wymiany pomysłów.

Icebreaker: „Moje wymarzone krzesło dostępności”.

Każdy uczestnik krótko opisuje, jakie krzesło chciałby mieć i dlaczego (może być to krzesło w sensie dosłownym lub symbolizującym coś ważnego w ich życiu).

Wykład inspiracyjny (15 minut):

Prezentacja na temat dostępności: co już działa, a co jeszcze wymaga poprawy. Pokazanie przykładów dostępnych przestrzeni i miejsc (np. budynków, parków, transportu publicznego).

Praca w grupach: „Nasze krzesło dostępności – realizacja marzeń” (30 minut):

Podział uczestników na małe grupy (4-5 osób). Każda grupa otrzymuje krzesło, które będą dekorować, aby odzwierciedlić swoje marzenia o dostępnej przestrzeni ubrane w symbole i wartości. Uczestnicy mają za zadanie omówić, co ich zdaniem powinno być dostępne, stworzyć wizję swojego idealnego miejsca, które promuje równość i dostępność, udekorować krzesło, używając dostępnych materiałów, aby odzwierciedlić swoje pomysły.

Prezentacja i dyskusja (20 minut):

Każda grupa prezentuje swoje „krzesło marzeń” i wyjaśnia, jakie pomysły i marzenia za tym stoją. Dyskusja na temat wspólnych cech projektów oraz różnic. Jak można je wprowadzić w życie w Opolu?

Podsumowanie (10 minut):

Refleksja na temat zajęć: co było dla uczestników najważniejsze, co nowego się nauczyli. Zachęcenie uczestników do dzielenia się swoimi pomysłami na dostępność w codziennym życiu oraz do działania na rzecz zmian w swojej społeczności.

Podsumowanie:

Dostępne Opole – spełniamy marzenia to więcej niż hasło. To wezwanie do działania, które ma na celu stworzenie przestrzeni, w której wszyscy mieszkańcy mogą marzyć, tworzyć i współdziałać. Działając razem, możemy sprawić, że Opole stanie się miastem przyjaznym dla wszystkich, gdzie marzenia mogą stać się rzeczywistością.

Zakończenie (5 minut):

Krótkie podziękowania dla uczestników. Zachęta do dalszej pracy nad ideą dostępności oraz do spełniania marzeń.

Dodatkowe uwagi:

- Upewnij się, że przestrzeń, w której prowadzone są zajęcia, jest w pełni dostępna dla wszystkich uczestników.
- W trakcie zajęć warto być otwartym na sugestie i pomysły młodzieży, aby zachować interaktywność i zaangażowanie.
- Na zakończenie zrealizowanych warsztatów planowany jest zbiorowy pokaz, który odbędzie się przy Muzeum Śląska Opolskiego w postaci dużego happeningu.

Temat:

Krzesło pełne emocji - kultura dostępna dla każdego.

Autorki: Elżbieta Wydra, Izabela Szczepańska

Adresaci: uczniowie szkół podstawowych

Czas realizacji: elastycznie dobrany do potrzeb

23

Cele główne:

- kształtowanie umiejętności wyrażania emocji,
- promowanie otwartości społecznej i dostępu do kultury,
- odkrywanie bibliotek i muzeów jako miejsc dostępnych dla wszystkich, w których można przeżyć coś więcej niż tylko czytanie książek.

Cele szczegółowe:

- wyrażanie emocji poprzez sztukę,
- budowanie współpracy w grupie,
- rozwijanie wyobraźni i kreatywności,
- uwrażliwianie na znaczenie dostępności kultury dla każdego,
- integracja z lokalnym środowiskiem kulturalnym, w tym z Opolską Siecią Mentorów Edukacji Kulturalnej.

Materiały:

- krzesła przyniesione przez uczniów,
- książki w bibliotece, kartki A4, markery, wycinki z gazet, taśmy klejące, klej,
- materiał (nadajemy starym przedmiotom nowe życie).

Etapy realizacji projektu:

1. Przygotowanie do projektu:

Wprowadzenie: omówienie z uczniami tematyki emocji i sposobów ich wyrażania. Podkreślenie, jak różne miejsca, takie jak biblioteki czy muzea mogą służyć do odkrywania emocji i kultury.

Zadanie domowe: każdy uczeń ma znaleźć w swoim domu nieużywane lub zbędne krzesło, które może wykorzystać w projekcie. To krzesło symbolizuje punkt wyjścia do rozmów o emocjach i kulturze.

2. Wyjazd do Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Opolu:

Działania w bibliotece:

- uczniowie przyjeżdżają do biblioteki z krzesłami,
- każde krzesło zostaje ustawione w centralnym punkcie wybranej przestrzeni bibliotecznej,
- uczniowie w parach wybierają losowo książki, otwierają je na przypadkowych stronach,
- ich zadaniem jest połączyć emocje, które znajdą w wybranych fragmentach tekstu z krzesłem i swoimi osobistymi odczuciami,
- następnie planują na kartce A4 jak mogą te emocje wyrazić – zarówno na poziomie wizualnym (rysunek, symbole, kolory) jak i symbolicznym (słowa, frazy, które je opisują).

3. Tworzenie projektów artystycznych:

Działania twórcze: uczniowie obklejają swoje krzesła różnorodnymi projektami stworzonymi na podstawie odnalezionych emocji. Mogą użyć rysunków, wycinków z gazet, napisów lub symboli, które odnoszą się do ich osobistych doświadczeń. W ten sposób krzesło staje się symbolem emocji oraz przestrzenią do wyrażania siebie.

4. Powrót do szkoły i kontynuacja projektu:

Ekspozycja krzesel: po powrocie do szkoły krzesło zostaje umieszczone w ogólnodostępnym miejscu dla uczniów. Każdy może na nim umieścić kartkę, symbol, rysunek, cytat lub inny element, który mówi o jego aktualnych emocjach.

Rozmowy o emocjach: w kolejnych tygodniach nauczyciel może prowadzić krótkie spotkania z uczniami, podczas których wspólnie omawiają nowe elementy pojawiające się na krzesle oraz to, jak można lepiej wyrażać swoje uczucia.

5. Efekty projektu:

Otwartość w mówieniu o emocjach: uczniowie zdobędą doświadczenie w nazywaniu i wyrażaniu swoich emocji, co może przełożyć się na lepsze relacje w grupie.

Integracja kulturalna: projekt uwrażliwi uczniów na dostępność kultury, zachęci do częstszych wizyt w bibliotekach i muzeach oraz zrozumienia ich roli w życiu społecznym.

Krzesło jako symbol emocji: fizyczne pozostawienie krzesła w szkole będzie trwałym elementem projektu, przypominającym o emocjach, które każdy uczeń może w dowolnym momencie wyrazić.

Happening w Opolu: udział w happeningu związanym z dostępnością kultury. Happening może obejmować:

- krótkie przemówienia uczniów na temat emocji i dostępności kultury,
- prezentację swoich krzesel i opowieść o tym, co każde z nich symbolizuje,
- dołączenie uczestników projektu Opolskiej Sieci Mentorów Edukacji Kulturalnej – Muzeum w Sieci Wyzwań, którzy wspólnie z uczniami będą promować otwartość kultury.

Mamy nadzieję, że ten scenariusz pomoże uczniom rozwijać świadomość emocji i otwartość wobec kultury w kreatywny sposób!

